

Arkkistol. D. 293/30.10.2000

M

VALKEAKOSKI (ENT. SÄÄKSMÄKI), JUTIKKALAN KARTANO

KAIVAUSKERTOMUS
KAIVAUKSET 2000

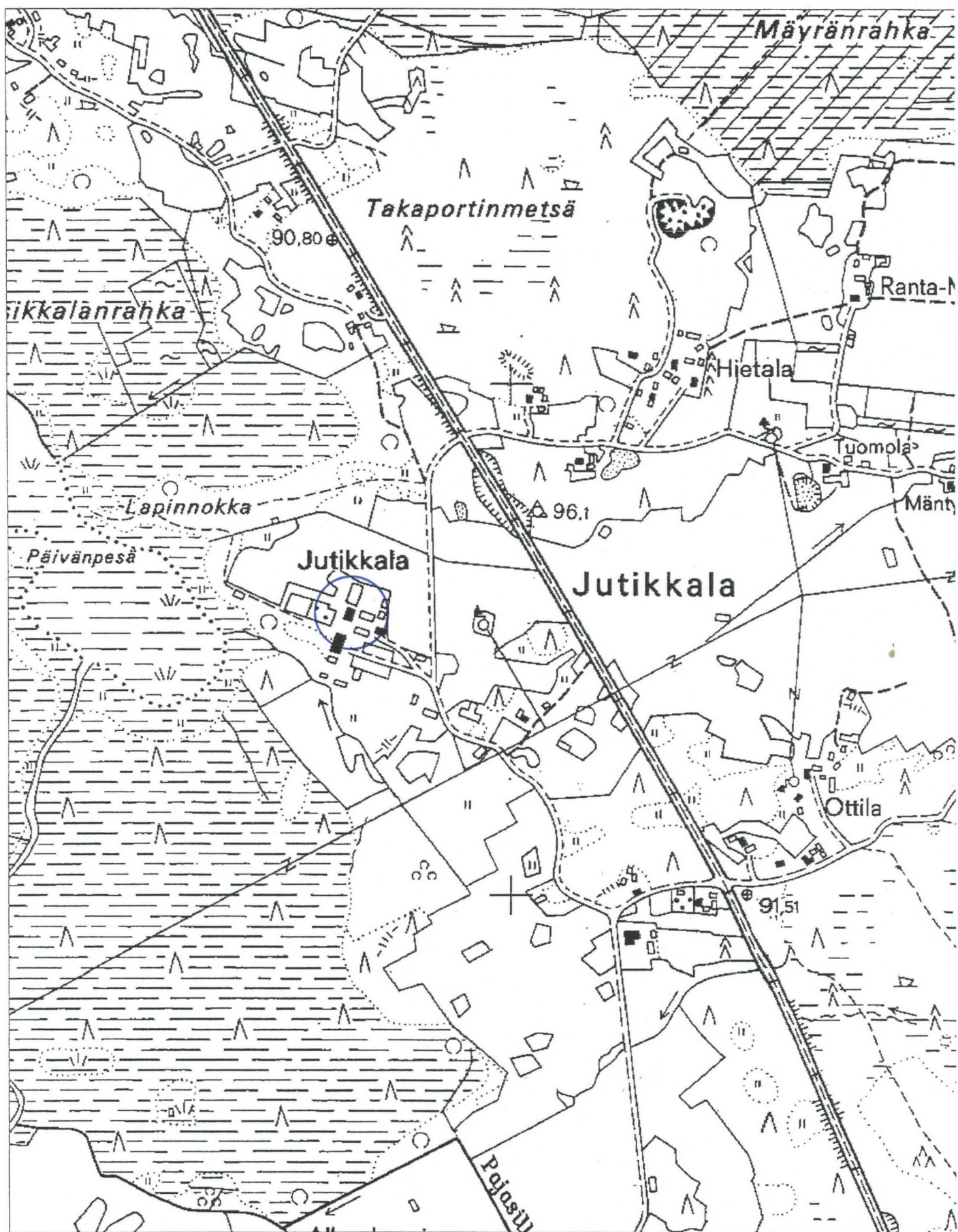
Georg Haggrén
Museoviraston rakennushistorian osasto

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuskohde: Valkeakoski (ent. Sääksmäki), Jutikkalan kartano
 Peruskartta: 2132 02 Sääksmäki
 Peruskoordinaatit: X = 6782 50, Y = 2502 70, Z = 85-90 m/mpy
 RekNro: Jutikkala 3:34
 Kiinteistötunnus: 908-425-3:34
 Maanomistaja: Jutikkalan säätiö
 Tutkimuksen laatu: Kaivaus
 Kohteen ajoitus: Myöhäisrautakausi – 1850
 Kenttätöyönjohtaja: FL Georg Haggrén
 Piirtäjät: HuK Terhi Mikkola, HuK Päivi Hakanpää
 Tutkimuslaitos: Museovirasto, Rakennushistorian osasto
 Kenttätöyöaika: 27.5., 31.7.-11.8., 11.9.2000
 Tutkimuskustannukset: 40000 mk Jutikkalan säätiö, 7000 mk MV RHO
 Valkeakosken kaupunki palkkasi erikseen kaivajat (7 kpl)
 nuorten kesätyötuen avulla
 Esinelöydöt: Kansallismuseon kokoelmat, historiallisen ajan kokoelmat
 KM 2000066: 1-359
 Kansallismuseon kokoelmat, esihistorian kokoelmat
 KM 32179: 1-8 (Kirsikkamäki)
 Aiemmat löydöt: Kansallismuseon kokoelmat, historiallisen ajan kokoelmat
 KM 99063: 1-128 (Kaivauslöydöt)
 Kansallismuseon kokoelmat, esihistorian kokoelmat
 KM 31580 (Puutarha, irtolöytö, ristiriipus)
 KM 32033:1-3 (Kokkomäki, kalmistolöytöjä)
 Rakennusfragmentit: -
 Mustavalkonegatiivit: 124595:1-63
 Diapositiivit: 124594:1-41
 Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:
 Museovirasto, Rakennushistorian osaston arkisto (MV:RHOA),
 Kulttuuritalo, Helsinki
 Kaivauskertomuksen kopiot:
 Museoviraston Arkeologian osaston arkisto, Hämeen museo,
 Jutikkalan säätiö, Valkeakosken kaupunki.
 Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset:
 Valkeakoski, Jutikkala, Muuntajanmäki (Hirviluoto 1990)
 Valkeakoski (ent. Sääksmäki), Jutikkalan kartano (Haggrén 1999)

VALKEAKOSKI, JUTIKKALA

Ote peruskartasta MML PerusCD 1996, nro 2132 02

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 JUTIKKALAN ESIHISTORIA JA AIEMMAT ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET	4
3 JUTIKKALAN KARTANON HISTORIA	5
4 JUTIKKALAN RAKENNUKSET JA TONTTIMAA	5
5 TUTKIMUSMENETELMÄT	6
6 KARTANON TONTTIMAAN KAIVAUSALUEET	7
7 KARTANON TONTTIMAAN LÖYDÖT	10
8 KIRSIKKAMÄEN JA KAALIMAAN TUTKIMUKSET	14
9 KIRSIKKAMÄEN TUTKIMUKSET	15
10 YHTEENVETO	17
LÄHTEET	20

LIITTEET

1. Karttaluettelo
2. Mustavalkonegatiiviluettelo
3. Dialuettelo
4. Löytöluettelo
5. Luuluettelo
6. Yhteysluettelo

1 JOHDANTO

Valkeakosken (ent. Sääksmäen) Jutikkalan kartanon arkeologiset tutkimukset aloitettiin kesällä 1999 Jutikkalan säätiön ja akateemikko Eino Jutikkalan aloitteesta. Tutkimusten tarkoituksena oli paikantaa Jutikkalan keskiaikainen tonttimaa. Kartanon nykyinen päärakennus sekä muut tonttimaalla sijaitsevat rakennukset ovat vuodelta 1839 tai sitä nuorempia. Vuoden 1999 selvisi, että kartanon tonttimaalla on todennäköinen asutusjatkuvuus myöhäisrautakaudelta nykyaikaan asti. Vuonna 1999 tehdyn inventoinnin ja kaivausten tulokset olivat niin lupaavia, että Jutikkalan säätiö päätti jatkaa tutkimuksia vielä vuonna 2000. Edellisen vuoden tapaan tutkimukset toteutettiin Museoviraston rakennushistorian osaston alaisuudessa ja yhteistyössä arkeologian osaston kanssa.

Vuoden 2000 kenttätyöt aloitettiin 27.5.2000, jolloin Valkeakosken (ent. Sääksmäen) Annilan vanhaa kylätonttia kartoittamassa olleet rakennushistorian osaston tutkijat tekivät paluumatkallaan pintapoimintaa Jutikkalan tonttimaan läheisyydessä ns. Niemipellon laidalla sijaitsevalla Kaalimaaksi kutsutulla alueella.

Varsinaiset kaivaukset tehtiin 31.7.-11.8.2000 välisenä aikana. Osa maanäytteistä otettiin 11.9.2000. Kenttätöistä vastasi FL Georg Haggrén piirtäjänään HuK Terhi Mikkola sekä jälkimmäisellä viikolla myös HuK Päivi Hakanpää. Tutkimuksiin osallistuivat kahden päivän ajan (8.-9.8.) rakennushistorian osaston tutkijat FM Marianna Niukkanen sekä HuK Teemu Mökkönen. Valkeakosken kaupunki palkkasi tutkimuksia varten kaivajiksi seitsemän paikallista koululaista ja opiskelijaa, joille voitiin näin tarjota kahden viikon pituinen kesätyöpaikka. Kaivausten ensimmäisellä viikolla tutkimuksiin osallistuivat vapaaehtoisina FT Leena Valkeapää ja FM Mirikka Lappalainen. Myös akateemikko Eino Jutikkala osallistui kaivuutyöhön lähes päivittäin.

Tutkimusten jälkityöt ja raportointi tehtiin syyskuussa 2000. Osa esinelöydöistä oli puhdistettu jo kaivausten aikana ja loput syyskuun alussa. HuK Terhi Mikkola luettelo löydöt tietokantaohjelman avulla ja piirsi puhtaaksi kaivauskartat.

Kaivauksista kerrottiin 7.8.2000 Valkeakosken sanomissa. SKAS-lehden numerossa 3/2000 julkaistaan Jutikkalan tähänastisten tutkimusten esittely.

2 JUTIKKALAN ESIHISTORIA JA AIEMMAT ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET

Vuonna 1987 löytyi n. 300 m Jutikkalan kartanon tonttimaasta itään peltojen takana olevasta Muuntajamäestä sekä rökkiö- että polttokenttäkalmisto, joita tutkittiin vuonna 1990 arkeologisin kaivauksin. Muuntajamäen muinaisjäännökset ajoittuvat löytöjen perusteella merovingi- ja viikinkiajalle, mahdollisesti jopa 1000-luvulle. (Hirviluoto 1997.) Myös Jutikkalan pohjoispuolella sijaitsevasta Kantalasta on löytynyt muutamia rökkiöitä, jotka saattavat olla rautakautisia.

Kesän 1999 tutkimuksissa löytyi kartanon pohjoispuolisen pellon takaa noin 200 m kartanolta luoteeseen myöhäisrautakautinen Kokkomäen polttokenttäkalmisto sekä noin 200 m kartanolta pohjoiseen rautakautinen rökkiö. Myös Jutikkalan tonttimaalta talletettiin jo vuonna 1999 muutamia rautakaudentyypin keramiikan palasia.

Vuoden 2000 tutkimuksissa varmistui, että kartanonmäellä on ollut rautakautinen asuinpaikka. Lisäksi Jutikkalan kartanon tonttimaan pohjoisosassa, vain 100 metrin päässä Kokkomäestä sijaitsevalla Kirsikkamäeltä löytyi aiemmin tuntematon

rautakautinen polttokenttäkalmisto. Kaalimaan pintapoiminnassa talletettiin lisäksi joukko rautakaudentyypin saviastiain paloja sekä yksi myöhäisrautakautinen sarjahelmi. Jutikkalassa onkin selvä asutusjatkuvuus rautakaudelta nykyaikaan asti.

Kesän 2000 tutkimusten yhteydessä selvisi, että kartanon mailta on noin vuonna 1860 löytynyt todennäköisesti keskiaikainen kultasormus, joka on yhä kartanon tuolloin omistaneen Blåfield-suvun hallussa. Tämän massiivisen kultasormuksen sisäpintaa kiertää teksti: "Maria hilf mir daz ... kann." Sormus löytyi Jutikkalan riihien läheltä ns. Ankurimäeltä (=Ankkurimäki?). Tätä nimeä ei enää nykyisin tunneta, mutta kyseessä lienee Riihimäki, jolla kartanon riihet ovat pitkään sijainneet. (Geografiska föreningens tidskrift 1 & 2 1899.; Harry Blåfieldin kirje akateemikko Eino Jutikkalalle, Porvoo 6.7.2000.)

Alueen esi- ja varhaishistoriasta ks. vuoden 1999 tutkimuskertomus.

3 JUTIKKALAN KARTANON HISTORIA

Sääksmäen Jutikkala on Hämeen harvoja keskiaikaisia kartanoita. Sääksmäellä ja koko Sääksmäen kihlakunnassa niitä on ollut kaikkiaan kolme: Jutikkala, Lahinen ja Solberga.

Jutikkala mainitaan ensi kerran vuonna 1340, kun 25 sääksmäkeläistä asetettiin kirkonkiroukseen heidän kieltäytyttyään maksamasta kirkon vaatimaa veroa. Yksi niskoittelijoista oli Melico de ludicala eli Mielikko Jutikkalasta. Viimeistään vuonna 1420 Jutikkalassa on ollut rälssin asumakartano, jota lienee isännöinyt Henric Bitz. Keskiajan lopulla ja 1500-luvulla kartano oli mm. Bitz- ja Tasainen (aat. Hufvudsköld)-rälssisukujen jäsenten hallussa. 1520-luvun lopulta vuoteen 1661 Jutikkala oli jaettuna kahteen osaan, joista toisen omistajat asuivat kartanossa, mutta toinen puolisko lienee ollut lampuotien viljelyksessä. Myöhemmin kartano on ollut von Birckholtz-, Blåfield- ja Jutikkala-sukujen omistuksessa.

Jutikkalan historiasta lähemmin ks. vuoden 1999 kaivauskertomus.

4 JUTIKKALAN RAKENNUKSET JA TONTTIMAA

Jutikkalan kartanon nykyiset rakennukset ovat pääosin 1800-luvulta muodostaen arvokkaan kokonaisuuden, jota moderni tehomaatalous ei ole muuttanut. Kartanon tonttimaan vanha rakennuskanta tuhoutui tulipalossa vuonna 1838. Nykyinen päärakennus pystytettiin jo seuraavana vuonna edeltäjänsä kivijalalle. Ennen tulipaloa päärakennuksen itäpuolista tasaista piha-aluetta reunusti kaksi siipirakennusta, nyt ainoastaan pohjoislaidalla on Käräjätupa. Hieman edempänä pohjoisessa on yhä kesäisin asuttu Syytinkirakennus sekä kartanon talousrakennuksia mm. kivinavetta vuodelta 1877.

Päärakennuksen ja Syytinkirakennuksen välissä on hedelmätarhaa ja niiden länsipuolella pieni ranskalainen puutarha, josta pääosa on kasvi- ja marjatarhana. Vielä edempänä lännessä on Saarioisjärven rantaa seuraava englantilainen puutarha.

Tonttimaata kiertää luoteis-, pohjois- ja koillispuolella vanha Niemipelto, joka on ollut varhaisen viljelytekniikan kannalta kartanon parasta maata.

Rakennuksista ja tonttimaasta lähemmin ks. vuoden 1999 kaivauskertomus.

5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimuksiin liittyvät kartta-, arkisto- ja ilmakuvaselvitykset tehtiin jo vuonna 1999. Ks. vuoden 1999 kaivauskertomus.

Keväällä 1999 tehdyssä pintapoiminnassa Jutikkalan Niemipellon etelälaidalla sijainneelta Kaalimaalta löytyi keskiaikaisen kivitavara-astian pala, minkä vuoksi tällä pienellä lohkolla jatkettiin pintapoimintaa 27.5. Käytettävissä olevan ajan vähyyden vuoksi muilla pelloilla ei suoritettu pintapoimintaa. Todettakoon, että suurin osa vanhaa Niemipeltoa on ollut vuosina 1999 ja 2000 nurmella, joten sitä ei ole voitu pintapoimia.

Varsinaiset kaivaukset suoritettiin 31.7.-11.8. Tutkimusten alussa avattiin kartanon tonttimaalle vuoden 1999 tutkimusten perusteella lupaavimpaan kohtaan eli alueen 2 kahden puolen 4 x 2 m suuruiset kaivausalueet. Nämä nimettiin alueiksi 5 ja 6, erotuksena edellisenä vuonna tutkituista alueista 1-4. Aluetta 5 laajennettiin länsiosastaan metrillä 2.8. Tarkoituksena oli kaivaa ja dokumentoida molempia uusia alueita vuorotellen, mutta suuressa osassa aluetta 5 kulttuurikerros oli niin ohut, että koko alue saatiin tutkittua runsaassa viikossa. Tämän vuoksi 9.8. avattiin alueen 6 länsipuolelle ja alueen 5 pohjoispuolelle 1 x 3 m suuruinen alue 7. Kartanon tonttimaan alkuperäisen topografian selvittämiseksi tehtiin alueen 7 länsipuolelle vielä 10.8. 1 x 1 m suuruinen koekuoppa, joka sai nimekseen alue 8.

Kaikilta kaivausalueilta poistettiin lapiolla pintamulta, jonka jälkeen kaivausta jatkettiin lastoin ja lapioin ns. yksikkökaivausmenetelmää soveltaen. Vuonna 1999 tutkitulla alueella 2 maakerrokset osoittautuivat hyvin sekoittuneiksi, minkä vuoksi luonnollisten kerrosten erottaminen oli tuolloin hankalaa. Nyt tutkituilla aluetta onnistuttiin edellisvuotista paremmin erottamaan eri maakerrokset. Alueen 2 vaikea tulkittavuus johtui sen pieniaisuusudesta ja hyvin yhtenäisestä paksusta täytemaakerroksesta.

Korkeuskiintopisteenä käytettiin Jutikkalan pihamaalle lipputangonperustusvaloksen koillisimpaan pulttiin vuonna 1999 siirrettyä korkeutta 89,87 m mpy.

Tonttimaalle oli jo vuonna 1999 luotu etelä-pohjoissuuntainen koordinaatisto, jonka linja 700 kulkee kärjätuvan länsiseinää ja linja 322 saman rakennuksen eteläseinää pitkin. Vuoden 1999 yleiskarttaa täydennettiin nyt uusien kaivausalueiden ja havaintojen osalta. Yleiskarttaan ei ole merkitty korkeuskäyriä vaan ainoastaan erillisiä korkeuspisteitä.

Pihamaalle tehdyt uudet kaivausalueet on merkitty yleiskarttaan numeroin 5-8. Kaivausalueilta piirrettiin taso- ja profiilikarttoja sekä otettiin valokuvia tarpeen mukaan. Kaivaustasoissa seurattiin edellisen vuoden alueen 2 tasojen numerointia. Tämän vuoksi alueelta 5 on dokumentoitu ainoastaan tasot 0, 2 ja 4, sillä niiden väliin kuuluvat vuonna 1999 dokumentoidut tasot osoittautuivat saman täytemaayksikön sisäisiksi välitasoiksi.

Kaivauksissa havaitut yksiköt saivat aluekohtaisen juoksevan numeroinnin siten, että pintamulta merkittiin tunnuksella Y0. Alueella 2 oli vuonna 1999 erotettu viisi yksikköä. Koska uudet kaivausalueet olivat aivan alueen 2 tuntumassa, käytettiin nyt samoja yksikköjä siltä osin kuin ne ulottuivat alueille 5 ja 6. Lisäksi erotettiin 17 uutta yksikköä, jotka saivat numerot 6-22. Alueen 6 alin kulttuurikerros eli yksikkö 8 osoittautui niin paksuksi, että siitä talletettiin löydöt useina eri kerroksina.

Varsinaisten kaivausten lisäksi tehtiin kartanon tonttimaan pohjoisosassa olevalle Kirsikkamäelle eli Lampolanmäelle kuusi koekuoppaa, joiden perusteella varmistui, että paikalla on polttokenttäkalmisto.

Kaikki kaivausalueet ja koekuopat peitettiin tutkimusten päätyttyä.

Kaivausalueilta tavatut esinelöydöt ja luut otettiin talteen yhteyksittäin ja ruuduittain. Kaivauslöydöt on numeroitu Kansallismuseon päänumeron 200066 alle. Kirsikkamäen koekuoppien löydöt on luetteloitu omalle päänumerolle Museoviraston arkeologian osastolle (KM 32179).

Kaivausalueilta 5 ja 6 otettiin yhteensä kolme maanäytettä sekä Kirsikkamäestä yksi näyte makrofossiilianalyysiä varten.

6 KARTANON TONTTIMAAN KAIVAUSALUEET

KAIVAUSALUE 5

Kaivausalue 5 (Alue 5: 297-299/700-705) sijoitettiin kartanon pihamaalle siten, että alueen pohjoisprofiili kulki itäosastaan vuonna 1999 kaivetun alueen 2 eteläprofiilia pitkin. Alue oli alkujaan vain 8 m² suuruinen, mutta sitä laajennettiin länsiosasta metrillä. Alueen 5 kokonaispinta-ala oli siten 10 m².

Kaivausalueen itäpäässä (ruudut 298/302, 297-298/303-304) pintamullan (Y0) alla oli alueen 2 tavoin harmaa hiekansekainen multakerros, joka oli sekoittunutta täytemaata (Y3). Alueen koilliskulmassa tämä kerros oli 60 cm paksuinen mutta oheni nopeasti sekä etelään että etenkin länteen päin. Yhteydestä 3 voitiin alueella 5 erottaa kolme eri kerrosta, joista ylimmässä ja irtonaisimmassa oli runsaimmin löytöjä. Alin kerros (Y3a) oli puolestaan kaikkein tiivein ja löydöiltään vähäisin. Kaikkialla tämän koostumukseltaan samankaltaisen täytemaan seassa oli kiviä, tiilenpaloja ja luita. Alaosastaan yhteys 3 rajautuu puhtaaseen pohjamoreeniin (Y5).

Kaivausalueen länsiosassa pintamullan (Y0) alla oli saven sekaista hiekkaa (Y14) ja tämän sekä osin heti pintamullan alla samaa tiivistä hiekkaa (Y1) kuin alueella 2 oli ollut. Nämä molemmat hiekkakerrokset ovat täytemaata, joka itäosastaan peitti multakerrosta Y3.

Kaivausalueen itäpäässä kulttuurimaakerros ulottui 60-70 cm, länsipäästään vain 20 cm syvyyteen nykyisestä maanpinnasta. Kaivausalueen länsiosassa voitiin paikoin erottaa savensekaisen hiekan (Y14) alta palokerrosta (Y10), joka liittyy vuoden 1838 tulipaloon. Yhteydet 1 ja 14 koostuvat vuoden 1838 tulipalon jälkeen paikalle tuodusta hiekasta. Yhteyden 10 alla oli hienoa hiesun ja saven sekaista hiekkaa (Y7a), josta voitiin ruudussa 298/701 erottaa hieman muuta hienommasta maa-aineksestä koostuva alue (7b). Näistä hiekkakerroksista löytyi rautakaudentyypistä keramiikkaa, mutta myös tiilen palasia. Ruudun 298/701 luoteiskulmasta löytyi yhteyden 7b ympäröimänä pienialainen tummempi kohta, jossa oli paikoilleen hajonnutta rautakauden tyyppin keramiikkaa (Y6). Koska havainnot viittasivat rautakautiseen asuinpaikkaan kaivausaluetta laajennettiin metrin verran länteen. Tarkoitus oli laajentaa aluetta myös pohjoiseen, mutta tästä jouduttiin ajan puutteen vuoksi luopumaan.

Alueen lounaiskulmassa paljastui hiekkakerroksen (Y7a) alta kivillä ja hiekalla täytetty kuoppa (Y12), jonka tarkoitus jäi tuntemattomaksi.

Alueella oli ainakin kaksi, mahdollisesti kolme yläpinnaltaan tasaista kivijalkakiveä. Niistä ruudussa 298/301 ollut kivi oli upotettu matalaan pienemmillä kivillä vuorattuun kuoppaan. Sekä tämän kiven että ruudussa 297/703 olleen kiven yläpinta oli noin 89,30 m mpy korkeudella.

Alueen 5 tutkiminen paljasti, että Jutikkalan kartanon pihapiirin alkuperäinen topografia poikkeaa selvästi nykyisestä. Alueen koilliskulmassa on noin 60 cm ja kaakkoiskulmassa noin 50 cm paksu täytemaakerros, jonka avulla kartanon pihamaata on laajennettu ja tasoitettu. Alueen länsipäässä on tuhoutunutta ja sekoittunutta rautakautista asuinpaikkakerrosta ja heti sen päällä ohut, todennäköisesti vuoden 1838 paloon liittyvä hiilensekainen palokerros. Keskiaikaiset ja uuden ajan alun kulttuurikerrokset sen sijaan puuttuvat; länsipäässä ne ovat todennäköisesti tuhoutuneet maansiirtotöissä 1700- ja 1800-luvun vaihteessa.

KAIVAUSALUE 6

Koekaivausalue 6 (301-305/703-705) sijoitettiin niin että sen eteläpääty yhtyi vuonna 1999 kaivetun alueen 2 pohjoisprofiiliin. Alue 6 oli kooltaan 8 m².

Pintamullan (Y0) alla alueen 6 kaakkoiskulmassa, lähinnä ruudussa 301/704 oli noin 40 cm paksu kerros samaa hiekan- ja savensekaista multaa (Y3) kuin alueella 2 ja alueen 5 itäosassa. Lounaiskulmassa, ruudussa 301/703 oli puolestaan löysää vaaleata hiekkaa, jota oli löytynyt vähän aivan alueen 2 luoteiskulmasta, mutta sitä ei tuolloin erotettu omaksi yhteydekseen. Muualla alueen länsipuoliskossa oli pintamullan alla 20-30 cm paksu kerros mullansekaista hiekkaa (Y18).

Alueen itäpuoliskossa oli pintakerroksen alla noin 10 cm paksuinen multakerros (Y9), paitsi ruudussa 302/704, jossa oli saven sekaista multaa (Y19). Multakerroksen Y9 alta paljastui ruuduissa 303-304/704 savettu kiveys (Y11, Rakenne 1). Tämä kivijalka tai muu perustuskiveys koostui halkaisijaltaan noin 10-30 cm suuruisista kivistä, joiden välissä oli hyvin tiivistä harmaata savea. Kiveyksen alla oli ohut sitä tukeva puukerros, joka koostui pahoin lahonneista pitkittäin asetettujen lautojen jäännöksistä. Rakenteen 1 korkeus oli noin 30 cm. Tämä etelä-pohjoissuuntainen rakenne jatkui alueen pohjoisprofiiliin. Savettu kiveys muistutti vuonna 1999 alueelta 1 paljastunutta rakennuksen perustukseen liittyvää kiveystä, muutamia metrejä alueesta 6 pohjoiseen.

Kiveyksen (R1) itäpuolella oli 30-50 cm paksu, värjäätynyt hiekkakerros (Y13), jossa oli vain hyvin vähän löytöjä sekä hieman tiilimurskaa. Kaivausalueen pohjoispäässä tämä täytömaakerros ulottui myös rakenteen 1 länsipuolelle ja länsiprofiiliin asti.

Edellä mainittujen yhteyksien alla koko aluetta 6 peitti 20-40 cm paksu tiivis hiekan ja saven sekainen multakerros (Y8), jossa oli jonkin verran lähinnä 1600- ja 1700-luvuille ajoittuvia löytöjä. Myös tämä kerros tulkittiin täyttökerrokseksi. Alaosastaan se rajautui tiiviiseen mullansekaiseen saveen (Y5). Tämä löydötön maakerros tulkittiin puhtaaksi pohjamaaksi (Y20). Alueen 6 eteläprofiilissa oli kaksi isoa kiveä, todennäköistä kivijalkakiveä, joiden toinen puolisko oli paljastunut jo aluetta 2 kaivettaessa.

Koko alueella 6 oli täytemaakerroksia, jotka ulottuivat 80-90 cm syvyyteen eli saviseen pohjamaahan asti. Alueen pohjoisosassa oli todennäköisesti 1700-luvun lopulla

rakennettu mahdollisesti etelä-pohjoissuuntaiseen kivijalkaan liittyvä kapea, tiiviillä savella tuettu kiviperustus. Sen ympärillä oli pääosin hiekasta koostuvaa täytemaata. Sekä näiden täytemaiden että alueen pohjoisosassa olleen kiveyksen alla oli pinnaltaan varsin tasainen, edellä mainittuja hieman vanhempi pääosin mullasta koostuva, lähinnä 1700-luvun alkuun ajoittuva täytemaakerros.

KAIVAUSALUE 7

Kaivausalue 7 (301-304/700-701) avattiin 9.8. alueen 6 länsipuolelle ja alueen 5 länsiosan pohjoispuolelle. Alueen laajuus oli 3 m². Ajan puutteen vuoksi alueen kaivaminen jouduttiin jättämään kesken. Ennen alueen täyttööä nyt kaivettu maamassa eristettiin mustalla muovilla tutkimattomista kerroksista.

Alueen eteläpäässä oli pintamullan (Y0) alla karkea 5-20 cm paksu tiivis sorakerros (Y21). Sen paljastuttua sitä epäiltiin aluksi pohjamaaksi, sillä se vastasi rakenteeltaan alueen 5 kylläkin vielä tiiviimpää puhdasta pohjamaata. Kaivauksen edistyessä paljastui, että tämä sorakerros on täyttömaata, jota on pihan tasoituksen yhteydessä siirretty Jutikkalan tonttimaan korkeimmista kohdista. Myös alueen keskiosassa oli saven sekaisesta karkeasta hiekasta koostuvaa täytemaata, joka tulkittiin samaksi kuin alueelta 5 löytynyt täytemaa (Y14). Alueen 7 pohjoispäässä oli pintamullan alla runsaan 10 cm:n paksuinen hiekan ja saven sekainen multakerros (Y22).

Koko alueella oli edellä mainittujen yhteyksien alla hiekan ja saven sekainen tumma multakerros (Y16). Se oli paksuudeltaan vähintään 25 cm, mutta sitä ei ehditty kokonaan kaivaa pois. Myös tämä kerros tulkittiin täytemaaksi. Tästä yhteydestä löytyi 1700-luvun esineiden palasia, mutta myös 1500-luvulle ajoittuvia lasiastiatin sirpaleita sekä pala keskiaikaista kivitavaraa.

Alueen 7 eteläpää varmisti käsitystä, että kartanon tonttimaata on tasoitettu ja korkeimmista kohdista siirretty maata kumpareen reunoille. Alin tutkittu maakerros (Y16) koostui löydöistä, joista vanhimmat ajoittuivat myöhäiskeskiajalle.

KAIVAUSALUE (KOEKUOPPA) 8

Alue 8 (396-397/705-706) oli neliömetrin laajuinen koekuoppa, joka avattiin 10.8. alueen 7 ja Jutikkalan kartanon päärakennuksen väliin. Tarkoituksena oli määrittää kartanonkumpareen laen alkuperäinen reuna. Kuoppa kaivettiin kohtaan, josta täytemaa-alueen epäiltiin rautapiikillä tunnustelun perusteella alkavan.

Alueen lounaiskulmassa moreenista koostuva pohjamaa paljastui heti pintaturpeen alta eli noin 15 cm syvyydeltä. Muualla oli ohut mullansekainen hiekkakerros ja syvimmilläänkin eli kuopan koilliskulmassa pohjamaa tuli esiin vain 35 cm syvyydeltä. Alueen löydöt koostuivat lähinnä 1700-luvun talousjätteestä.

7 KARTANON TONTTIMAAN LÖYDÖT

ALUE 5

Alueen pintamullassa (Y0) oli pääosin 1800-luvulle ajoittuvaa lasia ja fajanssia, jota ei talletettu. Pintakerroksesta löytyi myös kultainen korvarengas, jossa ei ole leimoja (:1).

Koru ajoittuu 1800-luvulle. Pintakerroksesta on myös kaksi palaa rautakaudentyyppin keramiikkaa (:2).

Pintakerroksessa oli myös punasavesta valmistettujen suorakulmaisten uunikaakeliin palasia. Osa pintakerroksesta löytyneistä paloista on vaurioitunut tulessa, todennäköisesti vuoden 1838 tulipalossa (esim. :3).

Pintamullan alla oleva 2-3 m leveä kaakkois-luoteissuuntainen hiekkakerros (Y14) oli löydötön. Se lienee muualta esimerkiksi tien tai puistokäytävän perustaksi tuotua puhdasta hiekkaa. Tämä hiekka peittää paikoin hieman enemmän värjäytynyttä hiekkakerrosta (Y1), josta löytyi pieni määrä 1700- ja 1800-luvuille ajoittuvia lasin, punasaven ja fajanssin sirpaleita. Samasta hiekkakerroksesta talletettiin myös punasavisen uunikaakelin katkelma, jonka etupinnalla on valkoisen lietteen päällä (tina?)lasitus, (:10).

Alueen 5 itäosassa jatkui alueelta 2 vuonna 1999 dokumentoitu hiekan, kivien ja saven sekaisesta mullasta koostuva täyttömaakerros (Y3). Tästä yhteydestä talletettiin runsaasti 1700-luvulle ajoittuvia löytöjä. Joukossa on kullatuin kukkakuvioin koristellun posliinikupin pala (:48), hyvin ohuen luultavasti keskieurooppalaisen fajanssiastian (:34) ja 1750-1770-luvulle ajoittuvan ruotsalaisen fajanssilautasen pala (Rörstrand?)(:47) (FM Marianna Niukkasen suullinen lausunto). Lisäksi yhteydestä on punasavesta valmistettujen vadin (:25) ja ruukun (:32) sekä pannun tai padan paloja (:44, 45).

Samasta yhteydestä (Y3) talletettiin 1700-luvun (mahdollisesti 1800-luvun alkupuolen) lasiastian paloja. Osa paloista on peräisin värittömästä massasta valmistetuista ns. pöytälaseista. Näitä ovat mm. juomalasin (:49), viini/viinalasin (ruots. spetsglas) (:49) ja kaiveruksin koristetun matkalipaspullon palat (:50). Niiden ohella talletettiin runsaasti vihreän pullolasin palasia mm. isosta ns. mahapullosta (:55), kulmikkaista pulloista sekä lieriönmuotoisista olut- tai viinipulloista (:52, 53, 54). Joukossa on myös ns. apteekkilasin palasia: osa kahden pienen (:21, 51) ja yhden isomman lääkepullan pohjaa (:36). Yhteydestä on myös pinnaltaan kiillotettujen liitupiippujen palasia (:29, 61, 62).

Täyttömaassa oli tiilenpalojen ohella myös hieman muita rakennusfragmentteja: pala punasavikaakelin kiinnityslistaa eli rumpia (:67), ikkunalasinpalasia sekä muutamia rappauksen katkelmia. Ikkunalasin palasista muutama lienee 1600-luvulta (:40, 59), mutta pääosin ne ovat nuorempia. Yhden todennäköisesti 1600-luvulle ajoittuvan palan toinen pinta on voimakkaasti irisoitunut, mikä viittaa siihen, että sitä on pitkään, useiden vuosikymmenien ajan käytetty rakennuksen ulkoikkunassa (:59). Rappauksen katkelmat ovat pinnaltaan valkeiksi slammatun kalkkilaastin palasia, joiden takapinnalla on kivien jättämiä painaumuksia (:70). Todennäköisesti ne ovat peräisin valkeaksi kalkitusta sokkelin rappauksesta ja ajoittuvat (1600-) 1700-luvulle. (Pentti Pietarilan suullinen lausunto)

Hiekkakerroksesta (Y1) on etenkin kaivausalueen länsiosassa useita paloja rautakuonaa. Sitä on myös kaivausalueen länsiosassa kerrosjärjestyksen mukaan tämän yhteyden alapuolella olevista yhteyksistä (6, 7a, 7b, 10, 12). Osa rautakuonasta on aivan puhtaan pohjamoreenin päältä (esim. :76). Myös kivien täyttämästä kuopasta (Y12) löytyi hieman rautakuonaa (:83), mutta ei muita löytöjä. Alueelta löytynyt kuona ei ole tavallista pajakuonaa vaan alkeelliseen raudanvalmistukseen, mahdollisesti myös raakaraudan mellottamalla tapahtuneeseen jatkojalostukseen liittyvää kuonaa. (Erkki Härön suullinen lausunto)

Alueen 5 alimmista kerroksista on myös rautakauden tyyppin keramiikkaa. Pääosa keramiikasta on karkeasekoitteista ns. käyttökeramiikkaa, mutta joukossa on myös hienorakeisesta massasta tehtyä ja pinnaltaan silattua hienompaa keramiikkaa (:72). Eniten rautakaudentyyppin saviastiainpaloja on hyvin suppea-alaisesta yhteydestä 6, josta talletettiin 77 todennäköisesti samaan astiaan kuuluvaa palaa (:71) (vrt. kuvallitteet).

Alueelta 5 on noin 2100 g luita, lähes kaikki täyttömaasta (Y3). Rautakauden tyyppin keramiikan ohella yhteydestä 6 kaksi palaneen luun palaa (:319).

Kaivausalueen länsipäässä on pahoin tuhoutuneen rautakautisen tai varhaiskeskiaikaisen asuinpaikan jäänteitä, joihin saviastiain palat ja rautakuonakimpaleet kuuluvat. Yhteyksiä Y6 ja Y12 lukuun ottamatta alueen länsiosan hiekkaisista kerroksista on myös pieni määrä pääosin 1700-luvulle ajoittuvia lasin ja keramiikka-astiain palasia, jotka kertovat kerrosten sekoittuneisuudesta.

ALUE 6

Alueen 6 pintamullassa oli vuoden 1838 tulipalossa syntynyttä jätettä mm. useiden valkeaksi ja vihreäksi lasitettujen punasavisten uunikaakeleiden palasia (:90). Osa paloista on profiloituista nurkkakaakeleista, osa suorakulmaisista kaakeleista. Yksi pieni pala, jossa ei ole palojälkiä, on valkeaksi lasitetusta reliefikoristeisesta kaakelistä (:89). Lisäksi löytöjen joukossa on palasia tulessa yhteen sulaneesta fajanssilautaskasasta (:85).

Pintamaasta talletettiin myös kahden keskieurooppalaisen kivitavarasta valmistetun kivennäisvesipullon eli ns. selteripullon palasia (:86, 87). Pintamaassa oli myös kaksi todennäköisesti esihistoriallista löytöä: rautakaudentyyppin keramiikan muru (:84) ja rautakuonan pala (:9). Pintamullassa, heti ruohonjuurien alla oli yksi 1/12 skillingin kolikko vuodelta 1808 (:90). Alueen lounaiskulmasta talletettiin 1600-luvun jälkipuolelle ajoittuvan liitupiipunpesän katkelma (:88). Pintamaasta löytyneitä 1800-luvulle ajoittuvia lasin- ja saviastiain palasia ei talletettu.

Alueen 6 eteläosassa oli suppealla alueella hiekan, kivien ja saven sekaista multaa (Y3). Kuten alueella 5 tästä täyttemaakerroksesta löytyi pääosin 1700-luvun jälkipuolelle ajoittuvien esineitten katkelmia. Saviastioista mainittakoon posliinikupin (:93), fajanssilautasen (:92) ja punasavipadan (102) palat. Lasiastiain palat ovat pääosin 1700-luvun pullolasia, mutta joukossa on myös pienen värittömästä lasista puhalletun viinapikarin eli ns. 60-lasin alaosa (:103). Viime mainittu lasi lienee valmistettu 1700-luvun jälkipuolella Someron Ävikissä. Löytöjen joukossa on myös luusta veistetty veitsen kahvan katkelma (:100).

Alueen 6 lounaisnurkassa oli vaalea hiekkakerros (Y17), josta löytyi joukko punasavesta tehdyn vadin palasia (:249). Kyseessä on sama 1700- tai 1800-luvulle ajoittuva esine, jonka palasia löytyi aluetta 2 kaivettaessa vuonna 1999 .

Alueen koillisosassa pintamullan alla sijainneesta multakerroksesta (Y9) löytyi 1700-luvulle tai 1800-alkuun ajoitettavien esineiden katkelmia. Joukossa oli mm. posliinilautasen pala (:233), kaksi yhteen sopivaa kivitavarasta valmistetun selteripullon palaa (:234) sekä joukko ikkunalasin sirpaleita. Löytöjen joukossa oli myös pyöreäreunaisen, valkeaksi lasitetun reliefikoristeisen uunikaakelin pala (:240). Tämän multakerroksen alla sijainneesta savella tiivistetystä kivirivistä (Rakenne 1, Y11) löytyi ainoastaan rautanaula (256) ja kolme palaa todennäköisesti 1700-luvulle ajoittuvaa ikkunalasia (:255, 257).

Alueen 6 itäreunalla ollut savensekainen multakerros (Y19) oli lähes löydötön. Siitä talletettiin ainoastaan pala rautakaudentyypinkeramiikkaa (:254). Yhteysjärjestyksen mukaan kerros koostuu kuitenkin viimeistään 1800-luvun alussa paikalle tuodusta maasta.

Alueen länsireunalla ollut laaja hiekan, laastin ja tiilimurskan sekainen multakerros (Y18) sisälsi niukasti löytöjä. Niistä uusimmat eli ison vihreän pullon pohjapala (:114), kaiverruksin koristellun matkalipaspullon kylkipala (:123), posliinikupin pohjapala (:121) sekä fajanssin murut (:120) ajoittuvat 1700-luvun jälkipuolelle, mahdollisesti 1800-luvun alkuun. Lisäksi löytyi kaksi ikkunoiden lyijypuitteen katkelmaa (:118). Niiden urissa erottuu puitemyllystä aiheutunut hammastus, jonka perusteella palat voidaan ajoittaa 1600-luvulle tai 1700-luvun alkuun. Myös tästä kerroksesta löytyi kaksi palaa rautakaudentyypin keramiikkaa (:131). Niistä toinen on peräisin astiasta, joka on tehty hyvin karkeasekoitteisesta massasta. Kyseessä on kartanon mäeltä tuotu täyttökerros, jonka joukossa on hieman rakennuksen purkujätettä.

Alueen itäreunassa ja pohjoisosassa oli hiekkakerros (Y13), jossa oli vain hyvin vähän löytöjä. Kuten useimmista muistakin kaivausalueiden hiekkapitoisista kerroksista myös tästä täyttömaasta löytyi hieman rautakauden tyyppin keramiikkaa (:242, 243) ja rautakuonaa (:248). Tästä hiekkakerroksesta talletettiin pieni 1600-luvulle ajoittuvan majolikasta valmistetun purkin kylkipala (:244). Sen sisäpinnalla on väritön lyijylasitus ja ulkopinnalla sinisellä ja vihreällä koristellun tinalasituksen jäänteitä. Lisäksi kerroksesta on kaksi 1600-luvulle ajoittuvaa ikkunalasin palaa (:246, 247), joissa on retusoiden eli nyrhien muovailtu reuna, sekä hyvin pieni 1700-luvulle tai 1800-luvun alkupuolelle ajoittuva korkeakaulaisen lääkepullon ns. silmäpullon suukatkelma (:245). Tämä muita löytöjä selvästi nuorempi, hyvin pieni kokoinen pala on todennäköisesti kulkeutunut sekundäärisesti tähän kerrokseen.

Koko alueella 6 oli alimpana yhteytenä 30-50 cm paksu saven ja hiekan sekainen multakerros (Y8), jossa oli paikoin runsaastikin löytöjä. Kerroksesta talletettiin kaksi umpinaista pronssi- tai messinkinappia (:138, 160) sekä aivan pohjamaan tuntumasta pieni kulkunen (:199). Niiden ohella löytyi hienostuneen pöytäveitsen kahva (:195).

Tässä multakerroksessa (Y8) oli monien 1600-luvulle, viimeistään 1700-luvun alkuun ajoittuvien keramiikka- ja lasiesineiden palasia. Ainakin kaksi yhteen sopivaa paksuhkoa palaa on kulmikkaan pyöreästä fajanssiruukusta tai -urnasta, jonka molemmilla pinnoilla on valkoinen tinalasitus (:172, 209). Astian ulkopintaa koristaa sinisellä maalattu kiinalaisaiheinen maisema. Lisäksi tästä kerroksesta löytyi fajanssilautasten palasia, joista osassa on sinisellä maalattua koristelua (esim. :211). Ruudun 304/705 länsiosasta löytyi suuri osa paikalleen hajonneesta punasavisesta vadista, jonka sisäpinnalla on ollut runsasta boluskoristelua (:148). Muutama pala kuuluu puolestaan punasaviseen kannuun(?), jonka ruskeaa lasitettua ulkopintaa on koristellut vihreäksi lasitettu boluskoristelu (esim. 202, 203). Yksi pieni suureunapala on ulkopinnaltaan vaaleanvihreäksi lasitetusta pienestä punasavipurkista tai -ruukusta (:207), toinen puolestaan ulkopinnaltaan vaaleanvihreäksi lasitetusta isosta punasavipadasta tai -ruukusta (:204). Yksi pala on ruskeaksi lasitetusta kivitavara-astiasta, joka on valmistettu 1500-luvun lopulla tai 1600-luvulla Duingenissa Ala-Saksissa (:213), toinen pala on puolestaan samanaikaisesta mahdollisesti Raerenissa tai Westerwaldissa valmistetusta kivitavara-astiasta (:212).

Samasta kerroksesta löytyi myös palasia hienostuneista venetsialaistyyllisistä lasipikareista tai pokaaleista (esim. :174). Värittömästä lasista puhalletun pokaalin

maljaosan katkelma on peräisin todennäköisesti Alankomaissa noin vuosien 1575-1675 välisenä aikana valmistetusta esineestä. Kolme yhteensopivaa pikarin palaa ovat puolestaan optisesti koristellusta kapeasuisesta (halk. n. 45 mm) pikarista tai korkeasta olutlasista (:195, 196). Myös vihreistä 1500- tai 1600-luvun pikareista on pari palaa, mutta ne ovat niin pieniä ettei ole mahdollista päätellä millaisista astioista ne ovat peräisin (:178, 214). Lisäksi tästä multakerroksesta löytyi muutamia pieniä pullolasin palasia.

Multakerroksessa (Y8) oli myös ikkunalasia. Osa niistä on varmuudella lähinnä 1600-luvulle, mahdollisesti jo 1500-luvun lopulle ajoittuvista ruuduista (esim. :220), osa voidaan ajoittaa vain väljästi 1600-1700-luvuille. Yksi ikkunalasinpalasista on tulesta (tulipalossa?) taipuneesta ruudusta, joka ajoittunee 1500-luvulle (:153). Palan reunassa on liijypuitteesta jäänyt jälki ja mahdollisesti myös hieman laastia.

Yhtenäisen kokonaisuuden muodostaa vuoden 1700 tienoille ajoitettavissa oleva joukko vaaleanvihreätä massaa olevia ikkunalasin paloja, joiden reunoista yksi on paksu ja pyöreä, yksi puolestaan lasiveitsellä leikattu (esim. :184). Vastaavia paloja on lisää alueen 7 yhteydestä 16. Paksu, pyöreä reuna on merkinä siitä, että lasit on valmistettu ns. vanhemmalla lieriöpuhallusmenetelmällä. Kyseiset palat ovat säilyneet maassa hyvin ja niille löytyy vastineita mm. Vesilahden Laukon kartanosta, jossa ne on yhdistetty noin vuosina 1705-1710 tapahtuneen päärakennuksen jälleenrakentamiseen. Myös Jutikkalaan on rakennettu 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa uusi päärakennus. Luultavasti nämä palat liittyvät uudisrakennuksen ikkunoiden lasittamiseen. Koska löytyneet palat ovat lasimestarin leikkuujätettä eikä vastaavista ikkunaruuduista juuri ole löytöjä, on luultavaa, että päärakennus on sijainnut jossain toisessa kohtaa kartanonmäellä.

Alueelta talletettiin noin 2900 g eläinten luita.

ALUE 7

Alueen 7 pintamullasta (Y0) löytyi runsaasti 1700-1800-lukujen vihreätä ikkunalasia ja jonkin verran saman aikaista talousjätettä, jotka tulesta taipuneita ikkunalasin sirpaleita lukuun ottamatta poistettiin. Pintamaassa oli myös pala rautakaudentyypin keramiikkaa (:258) ja pala 1500-luvun jälkipuolelta tai 1600-luvulle ajoittuvan korkean olutlasin eli ns. passglasin suureunasta (:259).

Alueen eteläpäässä ollut sorakerros (Y21) oli luultavasti samalta mäeltä tuotua puhdasta moreenia eikä siinä ollut lainkaan löytöjä.

Kaikkialla aluetta 7 alin kaivettu kerros oli hiekan- ja savensekaista multaa (Y16), jossa oli runsaasti löytöjä. Tätä kerrosta ei kuitenkaan ehditty kaivaa kokonaan pois.

Multakerroksesta (Y16) löytyi pala myöhäiskeskiaikaisesta Kölnin lähellä Siegburgissa tai Saksin Waldenburgissa valmistetusta ulkopinnaltaan suolalasisitetusta kivisaviastiasta (:279). Tämän jälkeen vanhimpia löytöjä ovat kaksi lasipikarin palaa. Niistä toinen on passglasin kylkipala (:283) ja toinen 1500-luvulle ajoittuvan optisesti koristellun sinisen pikarin suureunapala (:281). Kerroksesta talletettiin kaksi rautakuonan palaa (:298), mutta ei rautakaudentyypin keramiikkaa.

Muut löydöt ajoittuvat 1600-luvulta 1700-luvun lopulle. Joukossa on niin itäintialaisen posliinilautasen pala (:278), ulkopinnaltaan ruskealla ns. cafe au lait-tyylillä koristellun posliinikupin (:277) pala, punasavesta tehtyjen vatiin ja patojen palasia (:271-274) sekä palasia samasta tai samanlaisesta ulkopinnaltaan vihreällä boluskoristelulla dekoroidusta

punasavikannusta kuin alueen 6 yhteydestä 8. Palasia on myös 1700-luvun lopulle ajoittuvasta viini/viinapikarin (sv. Spetsglas) säärestä ja jalkalevystä sekä eräistä muista ns. pöytälaseista (:284). Yhteydestä on myös muutamia 1700-luvun jälkipuolen pullolasin paloja, joiden joukossa saattaa olla joku hieman vanhempikin sirpale (:286, 287).

Multakerroksesta (Y16) on runsaasti ikkunalasin sirpaleita. Osa paloista on samaa 1600- ja 1700-lukujen vaihteeseen ajoittuvaa lasimestarin leikkuujätettä (:290), mitä löytyi jo alueen 6 yhteydestä 8.

Alueelta 7 talletettiin noin 1100 g eläinten luita.

ALUE 8

Alueen 8 löydöt koostuvat lähinnä fajanssi- ja punasaviastioiden paloista sekä ikkunalasin sirpaleista. Löydöt ajoittuvat lähinnä 1700- ja 1800-luvuille.

8 KAALIMAAN TUTKIMUKSET

Varhaisen maanviljelystekniikan kannalta Jutikkalan kartanon parhaita peltoja olivat tonttimaata lähinnä olevat eli luoteispuoleinen Niemipelto ja itäpuolinen Mäkiäita. Koska nämä hiekan- ja savensekaiset multavat pellot soveltuivat parhaiten alkeellisen peltoviljelytekniikan avulla viljeltäviksi, voidaan olettaa, että ne ovat Jutikkalan vanhimpia peltoja. Niemipellon etelälaidalla näkyy jo vuoden 1767 kartassa Kaalimaaksi (Källand) kutsuttu erityisen multava alue, jonka puurivi erottaa nykyisin muusta pellostä. Koska Kaalimaalta löytyi vuoden 1999 pintapoiminnassa pala keskiaikaista kivitavaraa, päätettiin paikalla jatkaa pintapoimintaa vielä keväällä 2000.

Kaalimaa pintapoimittiin 27.6. 2000. Keskiaikaisten kivitavara-astioiden palasia ei tällä kertaa löytynyt lisää. Sen sijaan Kaalimaan kaakkoiskulmasta löytyi neljä palaa rautakaudentyypin keramiikkaa (:309) sekä yksi savitiivistein kappale (:310), josta erottuu puusta aiheutunut painauma. Hieman keskemältä Kaalimaan itäpäästä löytyi kaksi hyvin karkeasekoitteen rautakauden tyyppin saviastian palaa.

Kaalimaan luoteisosasta löytyi yksi myöhäisrautakaudelle ajoittuva pronssinen sarjahelmi (:305), rautakaudentyypin keramiikka-astian reunapala (:306) sekä lasiastian sirpale, joka lienee peräisin 1500- tai 1600-luvulle ajoittuvasta passglasista (:307).

Kaalimaalta löytyi myös joukko 1700-1800-luvuille ajoittuvien liitupiippujen, punasavi-, posliini- ja fajanssiastioiden sekä ikkunalasin, lasipullojen ja –pikarien palasia, joita ei talletettu.

KOEKUOPPA 1

Keväällä löydetyt rautakaudentyypin keramiikan palat keskittyivät etenkin Kaalimaan kaakkoiskulmaa, joten sinne tehtiin 8.8.2000 1 x 1 m suuruinen koekuoppa (Koeuoppa 1). Paikalla oli 25 cm paksu savensekaisesta mullasta koostuva kynnetty peltomultakerros ja sen alla 10 cm paksu hieman savisempi multakerros, jonka alta alkoi puhdas pohjasavi. Kyntökerroksen alapuolisessa kerroksessa oli tiilimurskaa sekä laastin ja hiilen paloja. Kaikki löydöt olivat moderneja, lähinnä 1700-luvun lopusta tai 1800-luvulta eikä niitä talletettu. Kuopassa ei havaittu mitään merkkejä rautakautisesta asuinpaikkakerroksesta.

KOEKUOPPA 2

Koekuoppa 2 tehtiin kartanon puutarhan luoteiskulmaan aivan Kaalimaan koilliskulman tuntumaan. Kuoppa oli suuruudeltaan 50 * 50 cm. Paikalla oli 30 cm paksu savensekainen multakerros ja sen alla puhdas siltistä koostuva pohjamaa. Kuoppa oli löydötön.

YHTEENVETO

Vuonna 2000 kaalimaalta löytyi rautakautiseen asuinpaikkaan viittaavaa esineistöä sekä edellisvuotiseen tapaan 1700- ja 1800-lukujen talousjätettä. Kahdesta tehdystä koekuopasta ei kuitenkaan löytynyt asuinpaikkaan viittaavia kerroksia. Asian varmistamiseksi koekuopitusta on kuitenkin syytä jatkaa tulevaisuudessa.

9 KIRSIKKAMÄEN TUTKIMUKSET

Jutikkalan kartanon kivilavetan länsipuolella on tiheän pensaikon peittämä Kirsikkamäeksi eli Lampolanmäeksi kutsuttu mäennyppylä. Etelä-, länsi- ja pohjoispuolelta sitä ympäröi vanha Niemipelto, Aina navetan rakentamiseen asti 1870-luvulla sama pelto on ympäröinyt mäkeä myös sen itäpuolelta. Mäen itälaidalla on 1900-luvun alussa käytössä olleen lammassuojan perustuksia. Mäen pohjoisreunalla on puolestaan kymmeniä vuosia sitten hylätty, seinämiltään romahtanut perunakellari.

Mäki on lounais-koillissuuntainen ja sen harjalla on 10 m pitkä ja 4 m leveä tasanne. Tasanteen lounaispäässä maan pintaan pilkottaa peruskallio tai suuri maakivi. Vain muutama muu kivi erottuu maanpinnalle. Mäellä ja etenkin sen juurella on paksu multakerros. Vielä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa mäellä on ollut joitain kirsikkapuita, joiden mukaan sitä on professori Maija Lehtosen mukaan kutsuttu Kirsikkamäeksi. Mäki tunnetaan myös Lampolanmäen nimellä.

Mäen alarinteillä ja päällä kasvaa jalavia, lehmuksia, pihlajia, tuomia sekä lehtikuusi. Lisäksi mäellä kasvaa vadelmaa sekä viinimarja- ja karviaispensaita. Tiheästä puustosta ja pensaikosta johtuen aluskasvillisuus puuttuu lähes täysin. Vain paikoin on mm. nokkosta.

Koska tämä ympäristöään pari metriä korkeammalle kohoava mäki on 1700- ja 1800-luvun karttojen perusteella ollut keskellä Jutikkalan parhaita peltoja, päätettiin mäelle tehdä koekuoppia.

KOEKUOPPA 1

Mäen lounaispäässä tasanteen etelälaidalla, W-E-suuntainen, kooltaan 90 x 70 cm suuruinen kuoppa.

Maanpinnalla ei ollut kasvillisuutta. Noin 5-15 cm pinnan alta paljastui tiivis kiveys, jonka välissä on nokista, mullan- ja hiekansekaista maata. Kivet ovat halkaisijaltaan noin 5-20 cm suuruisia. Kiveys paljastettiin ja kaivaminen jätettiin tähän paitsi kuopan itäosasta, jossa kiveys oli harvempaa. Siellä kaivettiin noin 30 cm syvyyteen. Kuopasta ja etenkin sen itäosasta löytyi runsaasti rautakaudentyypin keramiikkaa ja jonkin verran palanutta luuta. Itäosasta löytyi myös pieni pronssihelan katkelma, jossa on palopatinaa, sekä maanäytteen oton yhteydessä 11.9.2000 veitsenterä.

KOEKUOPPA 2

Mäen koillisosassa tasanteen päällä, SW-NE-suuntainen, kooltaan 100 x 60 cm suuruinen kuoppa.

Maanpinnalla ei ollut aluskasvillisuutta. Noin 10 cm syvyydeltä paljastui tiivis kiveys, jonka väleissä on hiekan ja mullan sekaista, paikoin erittäin nokista maata. Kivet, joita on ainakin kahdessa kerroksessa, ovat halkaisijaltaan noin 5-25 cm. Osa kivistä oli palaneita. Kiveyksen pinnalla on myös hieman tiilimurskaa. SW-osasta kuoppa kaivettiin 20 cm syvyyteen, NE-osasta 10 cm syvyyteen. Kuopasta löytyi rautakaudentyypin keramiikkaa ja yksi pala punasavikeramiikkaa.

KOEKUOPPA 3

Mäen lounaispäässä (tasanteen laidalla sijainneen maanpinnalle erottuvan kivijalkaa muistuttavan kiveyksen ala- eli lounaispuolella), SE-NW-suuntainen, kooltaan 150 x 70 cm suuruinen kuoppa. Kuopan tarkoituksena oli ensisijaisesti selvittää oliko paikalla kivijalka.

Koekuopan pinnalla oli hieman aluskasvillisuutta. Kuopan pohjoisosassa oli 35 x 55 cm suuruinen, sammaloitunut kivi, jonka SE-puolelta alkoi tiheä noin 35 cm korkea kiveys, josta erottui kolme kivikerrosta. Kivien halkaisija on noin 5-20 cm. Muualla koekuopassa ei ollut kiveystä. Kivien välissä ja muualla kuopassa maa oli mullansekaista hiekkaa, jonka joukossa oli hieman nokea. Koekuopan eteläpuolella mäenrinne alkoi laskea loivasti. Kuopan SE-osa kaivettiin noin 15 cm syvyyteen, NW-osa noin 7 cm syvyyteen. Kuopasta, etenkin sen SE-osasta löytyi rautakaudentyypin keramiikkaa.

KOEKUOPPA 4

Mäen lounaispäässä erottuvan suuren maakiven tai kalliopaljastuman vierellä, S-N-suuntainen noin 70 x 90 cm suuruinen kuoppa.

Maanpinnalla ei ollut aluskasvillisuutta. Kuopan pohjan täyttää suuri, jo osittain maanpinnalle näkynyt lohkeillut kivi/kallio. Kiven pinnalla oli mullansekaista hiekkaa, jonka joukossa oli hiilenpaloja. Kuopan syvyys oli 20-25 cm. Kuoppa oli löydötön.

KOEKUOPPA 5

Mäen kaakkoisrinteellä, suuruudeltaan noin 40 x 40 cm suuruinen kuoppa.

Maanpinnalla ei aluskasvillisuutta. Kuopan pinnalla oli noin 15 cm paksu multakerros ja sen alla isoja pyöreitä kiviä. Kivien välissä oli hiekansekaista multaa. Noin 40 cm syvyydessä paljastui punainen karkea hiekka/sora. Kuoppa oli löydötön.

KOEKUOPPA 6

Mäen kaakkoispuolella, Kirsikkamäen metsikössä, mäen kaakkoispuolella, noin 30 x 30 cm suuruinen kuoppa. Kuopassa oli noin 40 cm paksu tumma multakerros, jonka alta paljastui karkea hiekka/sora.

YHTEENVETO

Kirsikkamäellä on koko mäenlaen peittävä noin 10 x 4 m laajuinen rautakautinen polttokenttäkalmisto. Mäen koillispäässä kalmisto on häiriintynyt ja paikalla on mahdollisesti ollut historiallisella ajalla rakennuksia. Lisäksi mäen pohjoisrinteessä on vielä 1900-luvun alussa ollut perunakellari ja mäen itäpuolella lammaskatos.

Kirsikkamäki on sijainnut Jutikkalan vanhan Niemipellon keskellä, Saman pellon luoteispuolella on Kokkomäen polttokenttäkalmisto ja kaakkoispuolella Jutikkalan kartanon tonttima.

10 YHTEENVETO

Kesän 2000 tutkimuksissa varmistui, että Jutikkalan kartanon mäellä on sijainnut rautakautinen asuinpaikka. Se on kuitenkin pahoin tuhoutunut, säilynyttä kulttuurikerrosta ei löytynyt kuin suppealta alueelta kaivausalueen (5) länsipäässä. Tämän ohella eri puolilta kaivausalueita etenkin 1700-luvun lopulle ajoitetuista täytemaakerroksista löytyi rautakaudentyypin keramiikkaa. Siitä pääosa on karkeasekoitteista ja paksuseinäistä käyttökeramiikkaa, mutta joukossa on myös pala hienommasta saviastiasta.

Rautakaudentyypin keramiikkalöytöjen kanssa samoista kerroksista löytyi runsaasti rautakuonaa. Tämä viittaa siihen, että mäellä on rautakaudella tai varhaiskeskiajalla harjoitettu raudanvalmistusta. Koostumuksesta ja korkeasta sulamislämpötilasta päätellen kuona on järvimalmin sulatuksessa ja mahdollisesti myös raakaraudan mellottamalla tapahtuneesta puhdistamisesta syntyynyttä jätettä eikä tavallista pajakuonaa.

Kartanon tonttimaan länsipuolella sijaitsevalta Kaalimaaksi kutsutulta pieneltä peltolohkolta löytyi kevään pintapoiminnassa useita paloja rautakaudentyypin keramiikkaa sekä yksi myöhäisrautakautinen sarjahelmi.

Kartanomäen pohjoispuolella sijaitsevalta Kirsikka- eli Lampolanmäeltä löytyi aiemmin tuntematon rautakautinen polttokenttäkalmisto.

Kaikki edellä mainitut muinaisjäännösalueet sijaitsevat Niemipellon laidalla. Varhaisen viljelytekniikan kannalta tämä on Jutikkalan edullisin pelto. Saman pellon luoteislaidalla sijaitsee Kokkomäen polttokenttäkalmisto ja hieman etäämpänä Tiilisalinmäen kalmisto. Yhdessä vuonna 1990 tutkitun Muuntajamäen kalmiston kanssa kahden viime vuoden tutkimuksissa löytyneet muinaisjäännökset osoittavat, että Jutikkalassa on rautakauden lopulla ollut intensiivistä kiinteätä asutusta.

Jutikkalasta 1970-luvulla löytynyt ja vuonna 1999 Kansallismuseon kokoelmiin talletettu 1200-luvulle ajoittuva ristiriipus viittaa asutusjatkuvuuteen rautakaudelta keskiajalle. Säilyneissä asiakirjalähteissä varhaisin maininta Jutikkalasta on jo vuodelta 1340, jolloin Melicko de Judikala oli ns. Sääksmäen pannakirjeessä mainittujen sääksmäkeläisten joukossa.

Jutikkala on viimeistään vuonna 1420 ollut rälssin omistuksessa olevaa maata. Kyseiseltä vuodelta on säilynyt katkelma Henric Bitzin laatimasta ns. Jutikkalan maakirjasta. Vuoden 1999 kaivauksissa löytyi kartanon pihamaalta kaksi palaa todennäköisimmin 1400-luvun alkupuolelle ajoittuvasta saksalaisesta kivitavara-astiasta. Vuoden 2000 kaivauksissa löytyi puolestaan myöhäiskeskiaikaisen kivitavara-astian pala. Jutikkala kuuluu Vesilahden

Laukon ja Hämeen linnan ohella Suomen sisämaassa ainoisiin paikkoihin, joista on talletettu keskiaikaisten kivitavara-astioiden palasia, mikä viittaa rälssin yhteyksiin Suomen rannikolle ja mahdollisesti kauemmaksiin. (On syytä muistaa, että kivitavaralöytöjen vähyyden johtuu myös keskiaikaisten kohteiden niukasta tutkimuksesta.) Jutikkalasta on lisäksi jo vuoden 1860 tienoilla löytynyt todennäköisesti keskiaikainen kultasormus.

Vuosien 1999 ja 2000 kaivauksissa löytyi muutamia 1500-luvulle ja 1600-luvun alkupuolelle ajoittuvia lasi- ja keramiikka-astiat palasia (mm. passglas, optisesti koristeltu lasipikari, punasavipadat, duingenilainen kivitavara). Ne antavat viitteitä suhteellisen monipuolisesta materiaalisesta kulttuurista, jossa tuontitavaroilla on ollut keskeinen sija. Myös vähintään yksi tulipalossa taipunut ikkunalasin pala ajoittuu lähinnä 1500-luvulle. Keskiaikaisten löytöjen tavoin nämä palat löytyivät myöhempinä aikoina muodostuneista kerroksista.

Nyt kaivetuilla alueilla vanhin historiallisen ajan kulttuurikerros (Y8) oli muodostunut 1600- ja 1700-lukujen vaihteessa, viimeistään heti isonvihan jälkeen 1720-luvulla. Tästä kerroksesta löytyi siron pöytäveitsen varren ohella mm. palasia venetsialaistyyllisistä viinipikareista tai –pokaaleista, majolikapurkista sekä suuresta kiinalaisaiheisesta fajanssiruukusta tai –urnasta sekä. Yhdessä nämä esineet osoittavat, että kartanossa on 1600-luvun ja 1700-luvun alussa pyritty seuraamaan koko Länsi- ja Pohjois-Euroopalle ominaista yläluokan materiaalista kulttuuria.

Jutikkalan kartanon rakennuksissa, ainakin päärakennuksessa on jo 1600-luvun alkupuolella ollut useita ikkunoita. Vuosisadan kuluessa tämän rakennuksen seinät näyttävät saaneen suojakseen ja koristeekseen punamultamaalauksen.

Samasta maakerroksesta kuin edellä esiteltyt löydöt oli runsaasti samanlaista ikkunalasin leikkuujätettä kuin Vesilahden Laukon kartanosta, missä se ajoitettiin vuosien 1705-1710 uudisrakentamisen yhteyteen. Myös Jutikkalaan on hovijunkkari Eric Hufvudsköldin tai hänen veljensä luutnantti Gustaf Hufvudsköldin toimesta vuosien 1683-1710 välillä joko pystytetty uusi päärakennus tai uusittu vanhaa. Kaivauksissa löytynyt lasimestarin leikkuujäte liittyy todennäköisesti tähän rakennustyöhön. Koska vastaavista ikkunaruuduista ei juuri ole palasia, on luultavaa, että päärakennus on sijainnut kaivausalueiden sijaan toisaalla samalla mäellä.

Tähän 1600- ja 1700-lukujen vaihteen kerrokseen (Y8) ei liittynyt kiinteitä rakenteita. Yhtenä lisätodisteena rakennusten vähäisyydelle tällä paikalla voidaan pitää naulojen ja muiden rautojen niukkuutta nyt tutkituilla alueilla.

Tutkittujen kaivausalueiden kohdalle on 1700-luvun kuluessa muodostunut useita täytemaakerroksia. Vuoden 2000 kaivauksissa selvisi, että Jutikkalan kartanonmäki on alkujaan ollut selvästi nykyistä pienempi. Samoihin aikoihin, kun kapteeni Anders Blåfield 1790-luvulla pystytti Jutikkalaan uuden päärakennuksen, rakennutti hän sen etu- eli itäpuolelle klassismin ihanteiden mukaisen laajan tasaisen nurmikentän, joka rajautui idässä vajaan metrin korkuiseen kiviterrassiin. Tällöin kartanonmäkeä laajennettiin tuomalla paikalle maata. Näiden maakerrosten alta löytyi nyt kaivetuilta alueilta ainakin neljä vanhempia rakennusten nurkkia tai seinälinjoja tukenutta kivijalankiveä. Osa 1700-luvun lopun rakennustöissä tarvitusta täyttömaasta saatiin mäen lakea tasaamalla ja madaltamalla. Todennäköisesti samoihin aikoihin rakennettiin päärakennuksen länsipuolelle tähän päivään asti säilynyt ranskalaistyyppinen puutarha.

Vuonna 1999 tutkitulla alueella 2 sekä nyt kaivettujen alueiden 5 itäosassa ja 6 eteläpäässä, ylimmissä kerroksissa muuallakin oli runsaasti 1700-luvun jälkipuolelle, korkeintaan 1800-luvun alkuun ajoittuvia löytöjä. Osa niistä mm. uunikaakelien katkelmat, valkeaksi kalkitun kivijalan rappauksen palat sekä ikkunalasin sirpaleet liittyivät lähistöllä sijainneeseen asuinrakennukseen. Erilaisten punasavi- ja fajanssiastioiden sekä pullolasin palasten ohella näistä täyttemaakerroksista löytyi kiinalaisten posliiniastioiden sekä koti- ja ulkomaalaisten viini- ja viinapikarien sekä kaiverruksin koristeltujen matkalipaspullojen sirpaleita. Yhdessä nämä löydöt täydentävät kihlakunnanvouti Johan Schreyn lesken Eva Catharina von Birckholtzin (27.5.1767) ja kapteeni Anders Blåfieldin (12.3.1803) perunkirjoituksista ilmenevää kuvaa monipuolisesta, Ruotsin ajan lopun säätyläisille ominaisesta materiaalisesta kulttuurista (HMA: Sääksmäki 145 s. 213-, Sääksmäki 160).

Samoihin aikoihin Jutikkalan kartanon etupihan laajennus- ja pengerrystöiden kanssa miespihan pohjoislaidalle pystytettiin rakennus, johon liittyviä perustuksia paljastui vuoden 1999 tutkimusten kaivausalueelta 1 sekä menneenä kesänä kaivausalueen 6 pohjoispäästä.

Tutkittujen alueiden pintakerroksesta löytyi merkkejä vuoden 1838 tulipalosta. Kaivausalueen 5 länsiosassa oli jäänteitä ohuesta palokerroksesta ja muualtakin löytyi palossa vaurioituneiden esineiden kuten uunikaakelien, ikkunalasien ja fajanssilautasten palasia.

Jutikkalan kartanon pihamaan nykyasu periytyy ensisijaisesti vuoden 1838 tulipalon jälkeisestä jälleenrakennusvaiheesta. Uusi päärakennus saatiin pystytettyä vanhalle kivijalalle jo vuonna 1839, minkä jälkeen rakennettiin muut tarvittavat rakennukset palossa tuhoutuneiden sijaan.

Vuoden 1999 tutkimuksissa saatiin hahmotettua asutuksen ja viljelyn kehitystä Jutikkalassa sekä talletettua rautakaudelta 1800-luvun puoliväliin ajoittuvia esinelöytöjä. Vuoden 2000 kaivauksissa saatiin puolestaan täsmennettyä kartanon tonttimaan käyttöhistoriaa ja muutoksia rautakaudelta 1800-luvulle. Löytynyt esineistö täydentää edellisen vuoden aineiston pohjalta kertynyttä kuvaa Jutikkalan historiasta ja kartanon materiaalisesta kulttuurista eri aikoina.

Nyt kertyneiden tulosten perusteella kartanon keskiaikaisia ja 1500-luvun kulttuurikerroksia löytyy todennäköisimmin Jutikkalan alkuperäisen kartanon-/kylämäen rinteeltä kaivausalueiden 5, 6 ja 8 välistä eli pohjaan kaivamattoman alueen 7 kohdilta.

Helsingissä 12. päivänä lokakuuta 2000

Georg Haggrén

LÄHTEET

Hämeenlinnan maakunta-arkisto (HMA)

Sääksmäen alisen tuomiokunnan perunkirjat

Harry Blåfieldin kirje akateemikko Eino Jutikkalalle, Porvoo 6.7.2000

Geografiska föreningens tidskrift 1 &2 1899.

Hirviluoto, Anna-Liisa: Sääksmäen Jutikkalan Muuntajanmäen rautakautisen kalmiston tutkimus. Suomen museo 1997.

Jutikkala, Eino: Sääksmäen pitäjän historia. Jyväskylä 1934.

Jutikkala, Eino: Jutikkalan kartano. Hämeenlinna 1994.

Jutikkala, Eino ja Nikander, Gabriel: Hämäläisiä kartanoita ja suurtiloja. Suomen kartanot ja suurtilat 3. Helsinki 1946.

KARTTALUETTELO

(Kaikki kartat kokoa A3)

1. Yleiskartta. Kopio 1999 kartasta, jota täydennetty 11.8.2000.
2. Alue 5. Pintavaaitus. Tasot 0 ja 2. Mk 1:20. Piirtänyt T. Mikkola 1.-3.8.2000.
3. Alue 5. Taso 4 eli pohjataso. Mk 1:20. Piirt. T. Mikkola 8.8.2000.
4. Alue 5. Profiilit. Mk 1:20. Piirt. P. Hakanpää 9.8.2000. Puhtaaksi piirt. G. Haggrén.
5. Alue 6. Pintavaaitus ja tasot 1-2. Mk 1:20. Piirt. T. Mikkola 2.-3.8.2000.
6. Alue 6. Tasot 3-4 ja pohjavaaitus. Mk 1:20. Piirt. T. Mikkola 8.-9.8.2000.
7. Alue 6. Profiilit. Mk 1:20. Piirt. P. Hakanpää ja T. Mikkola 10.8.2000. Puhtaaksi piirt. T. Mikkola.
8. Alue 7. Pintavaaitus ja tasot 0-2. Mk 1:20. Piirt. G. Haggrén 9.-11.8.2000.
9. Alue 7. Länsiprofiili ja alue 8 pinta- ja pohjavaaitus. Mk 1:20. Piirt. P. Hakanpää 10.8.2000.

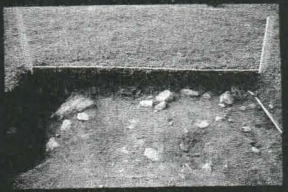
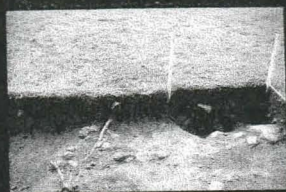
MUSTAVALKONEGATIIVILUETTELO

RHOneg 124595: 1-63

Rulla/nro	RHOneg	Aihe	Suunta	Pvm/kuv
1/1	:1	Alue 5 ennen pintamaan poistoa.	E-W	1.8.2000 GH
1/2	:2	Alue 5 pintamaan poiston jälkeen. Taso 0.	E-W	1.8. GH
1/3	:3	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Käräjätupa.	S-N	2.8. GH
1/4	:4	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Jutikkalan kartanon päärakennus.	NE-SW	2.8. GH
1/5	:5	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Käräjätupa.	S-N	2.8. GH
1/6	:6	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Käräjätupa.	S-N	2.8. GH
1/7	:7	Alue 6. pintamaan poiston jälkeen. Taso 1.	S-N	2.8. GH
1/8	:8	Alue 5. 1. krs. Ruutu 298/701. Rautakautista keramiikkaa in situ.		2.8. GH
1/9	:9	Alue 5. 1. krs. Ruutu 298/701. Rautakautista keramiikkaa in situ.		2.8. GH
1/10	:10	Alue 5. Taso 2.	E-W	2.8. GH
1/11	:11	Alue 5. Taso 2.	E-W	2.8. GH
1/12	:12	Alue 5, länsipää. Taso 0.	S-N	3.8. GH
1/13	:13	Kirsikkamäki. Koekuoppa 5.	S-N	3.8. GH
1/14	:14	Kirsikkamäki. Koekuoppa 1.	S-N	3.8. GH
1/15	:15	Alue 6. Taso 2.	S-N	4.8. GH
1/16	:16	Kirsikkamäki. Koekuoppa 1.	S-N	4.8. GH
1/17	:17	Kirsikkamäki. Koekuoppa 1.	S-N	4.8. GH
1/18	:18	Kirsikkamäki. Koekuoppa 2.	N-S	4.8. GH
1/19	:19	Kirsikkamäki. Koekuoppa 3.	S-N	4.8. GH
1/20	:20	Kirsikkamäki. Koekuoppa 4.	S-N	4.8. GH
1/21	:21	Kirsikkamäki. Koekuopat 3 ja 4.	S-N	4.8. GH
1/22	:22	Alue 6. Rakenne 1.	N-S	7.8. GH
1/23	:23	Alue 6. Rakenne 1. Huom. Rakenteen alla maatonutta puuta.	W-E	7.8. GH
1/24	:24	Alue 5. Taso 4.	E-W	8.8. GH
1/25	:25	Alue 5. Itäpää. Taso 4.	S-N	8.8. GH
1/26	:26	Kaalimaa. Koekuoppa 1.	S-N	8.8. GH
1/27	:27	Kaalimaa. Koekuoppa 2.	S-N	8.8. GH
1/28	:28	Alue 6. Taso 3.	S-N	9.8. GH
1/29	:29	Alue 6. Taso 3.	N-S	9.8. GH
1/30	:30	Alue 6. Pohjoisosa. Rakenne 1. Taso 3.	E-W	9.8. GH
1/31	:31	Alue 6. Eteläosa. Taso 3.	E-W	9.8. GH
1/32	:32	Alue 6. Pohjoisosa. Rakenne 1. Taso 3.	W-E	9.8. GH
1/33	:33	Alue 5. Pohjoisprofiili.	S-N	9.8. GH
1/34	:34	Alue 7. Taso 0.	N-S	9.8. GH
1/35	:35	Alue 5. Itäprofiili.	W-E	9.8. GH
1/36	:36	Alue 5. Ruudut 298/701-702. Taso 4. Kivijalkakivi.	S-N	9.8. GH
1/37	:37	Alue 5. Eteläprofiili. Itäpää.	N-S	9.8. GH
2/1	:38	Alue 5. Eteläprofiili. Länsipää.	N-S	9.8. GH
2/2	:39	Alue 5. Länsiprofiili.	E-W	9.8. GH

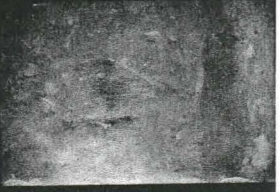
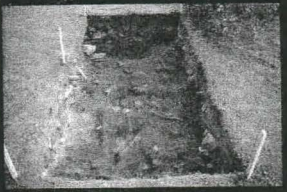
2/3	:40	Kaivauksiin tutustumassa. Vrt. SM 1997 s. 17.		
2/4	:41	Alue 6. Taso 4.	S-N	9.8. GH
2/5	:42	Alue 6. Taso 4.	N-S	9.8. GH
2/6	:43	Alue 6. Pohjoispää. Taso 4. Rakenteen 1 alaosassa ollutta puuta.	E-W	9.8. GH
2/7	:44	Tutkimusalueet 5, 6 ja 7. Yleiskuva.	SW-NE	9.8. GH
2/8	:45	Tutkimusalueet 5, 6 ja 7. Yleiskuva.	SW-NE	9.8. GH
2/9	:46	Tutkimusalueet 5, 6 ja 7. Yleiskuva.	SW-NE	9.8. GH
2/10	:47	Alue 7. Taso 1.	N-S	10.8. GH
2/11	:48	Työkuva. Jukka Wuorisalo, akateemikko Eino Jutikkala ja Lasse Leviäkangas kaivavat.	N-S	10.8. GH
2/12	:49	Työkuva. Kuvassa vasemmalta: Päivi Hakanpää, Terhi Mikkola, Jukka Wuorisalo, akateemikko Eino Jutikkala ja Lasse Leviäkangas.	N-S	10.8. GH
2/13	:50	Työkuva/yleiskuva. Alueet 6, 7 ja 8.	NW-SW	10.8. GH
2/14	:51	Alue 8. Taso 1. Pohjataso.	S-N	10.8. GH
2/15	:52	Alue 6. Eteläprofiili.	N-S	11.8. GH
2/16	:53	Alue 6. Itäprofiili. Eteläosa.	W-E	11.8. GH
2/17	:54	Alue 6. Itäprofiili. Pohjoisosa.	W-E	11.8. GH
2/18	:55	Alue 6. Pohjoisprofiili.	S-N	11.8. GH
2/19	:56	Alue 6. Länsiprofiili. Eteläosa.	E-W	11.8. GH
2/20	:57	Alue 6. Länsiprofiili. Pohjoisosa.	E-W	11.8. GH
2/21	:58	Alue 6. Taso 5. Pohjamaa.	S-N	11.8. GH
2/22	:59	Alue 6. Taso 5. Pohjamaa.	N-S	11.8. GH
2/23	:60	Alue 6. Länsiprofiili.	E-W	11.8. GH
2/24	:61	Alue 6. Länsiprofiili.	E-W	11.8. GH
2/25	:62	Alue 7. Taso 2.	S-N	11.8. GH
2/26	:63	Alue 7. Itäprofiili.	W-E	11.8. GH

MV/RHO
124595:

:38

:39

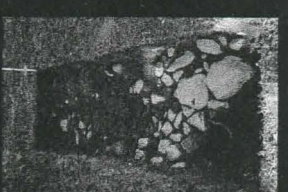
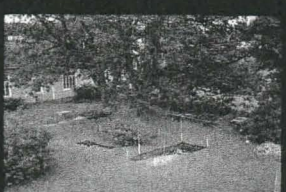
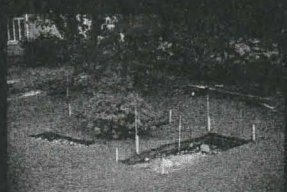

:40

:41

:42

:43

:44

:45

:46

:47

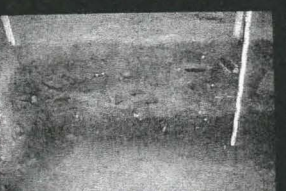

:48

:49

:50

:51

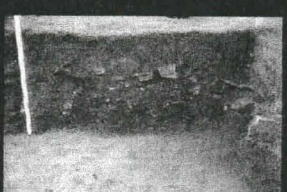

:52

:53

:54

:55

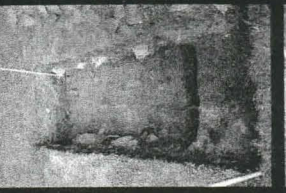
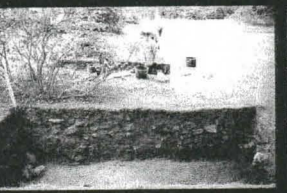
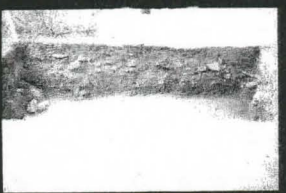

:56

:57

:58

:59

:60

:61

:62

:63

30 KODAK 5052 TMX
31 KODAK 5052 TMX
32 KODAK 5052 TMX
33 KODAK 5052 TMX
34 KODAK 5052 TMX
35 KODAK 5052 TMX
36 KODAK 5052 TMX

X
KODAK 5052 TMX
3
KODAK 5052 TMX
4
KODAK 5052 TMX
5
KODAK 5052 TMX
6
KODAK 5052 TMX
7
KODAK 5052 TMX
8
KODAK 5052 TMX
9
KODAK 5052 TMX
10
KODAK 5052 TMX
11
KODAK 5052 TMX
12
KODAK 5052 TMX
13
KODAK 5052 TMX
14
KODAK 5052 TMX
15
KODAK 5052 TMX
16
KODAK 5052 TMX
17
KODAK 5052 TMX
18
KODAK 5052 TMX
19
KODAK 5052 TMX
20
KODAK 5052 TMX
21
KODAK 5052 TMX
22
KODAK 5052 TMX
23
KODAK 5052 TMX
24
KODAK 5052 TMX
25
KODAK 5052 TMX
26
KODAK 5052 TMX

DIALUETTELO

RHOdia 124594:1-41

Nro	Aihe	Suunta	Pvm/kuv
:1	Alue 5 pintamaan poiston jälkeen. Taso 0.	E-W	1.8. GH
:2	Alue 6. pintamaan poiston jälkeen. Taso 1.	S-N	2.8. GH
:3	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Käräjätupa.	S-N	2.8. GH
:4	Alueet 5 ja 6 pintamaan poiston jälkeen. Taustalla Jutikkalan kartanon päärakennus.	NE-SW	2.8. GH
:5	Alue 5. 1. krs. Ruutu 298/701. Rautakautista keramiikkaa in situ.		2.8. GH
:6	Alue 5. Taso 2.	E-W	2.8. GH
:7	Alue 5, länsipää. Taso 0.	S-N	3.8. GH
:8	Alue 6. Taso 2.	S-N	4.8. GH
:9	Alue 6. Rakenne 1.	N-S	7.8. GH
:10	Alue 5, länsipää. Taso 1.	S-N	5.8. GH
:11	Alue 5. Taso 4.	E-W	8.8. GH
:12	Alue 6. Taso 3.	S-N	9.8. GH
:13	Alue 6. Taso 3.	N-S	9.8. GH
:14	Alue 5. Ruudut 298/701-702. Taso 4. Kivijalkakivi.	S-N	9.8. GH
:15	Alue 5. Pohjoisprofiili.	S-N	9.8. GH
:16	Alue 5. Itäprofiili.	W-E	9.8. GH
:17	Alue 6. Taso 4.	S-N	9.8. GH
:18	Alue 6. Taso 4.	N-S	9.8. GH
:19	Alue 6. Pohjoispää. Taso 4. Rakenteen 1 alaosassa ollutta puuta.	E-W	9.8. GH
:20	Tutkimusalueet 5, 6 ja 7. Yleiskuva.	SW-NE	9.8. GH
:21	Alue 6. Taso 5. Pohjamaa.	S-N	11.8. GH
:22	Alue 6. Taso 5. Pohjamaa.	N-S	11.8. GH
:23	Alue 6. Eteläprofiili.	N-S	11.8. GH
:24	Alue 6. Itäprofiili. Pohjoisosa.	W-E	11.8. GH
:25	Alue 6. Itäprofiili. Eteläosa.	W-E	11.8. GH
:26	Alue 6. Pohjoisprofiili.	S-N	11.8. GH
:27	Alue 6. Länsiprofiili. Eteläosa.	E-W	11.8. GH
:28	Alue 6. Länsiprofiili. Pohjoisosa.	E-W	11.8. GH
:29	Alue 6. Länsiprofiili.	E-W	11.8. GH
:30	Alue 7. Taso 0.	N-S	9.8. GH
:31	Alue 7. Taso 1.	N-S	10.8. GH
:32	Alue 7. Taso 2.	S-N	11.8. GH
:33	Alue 7. Itäprofiili.	W-E	11.8. GH
:34	Alue 8. Taso 1. Pohjataso.	S-N	10.8. GH
:35	Jutikkalan kartanon tonttimaa. Keskellä navetan pohjoispääty, oikealla Kirsikkamäki eli Lampolanmäki.	N-S	9.9.1999 GH
:36	Kirsikkamäki, takana oikealla Jutikkalan kartanon päärakennus.	NW-SE	10.6. 1999 GH
:37	Kirsikkamäki. Koekuoppa 1.	S-N	3.8.2000 GH
:38	Kirsikkamäki. Koekuoppa 2.	N-S	3.8. GH
:39	Kirsikkamäki. Koekuoppa 3.	S-N	3.8. GH
:40	Kirsikkamäki. Koekuoppa 4.	S-N	3.8. GH
:41	Kirsikkamäki. Koekuopat 3 ja 4.	S-N	3.8. GH

VALKEAKOSKI (ENT. SÄÄKSMÄKI), JUTIKKALA
G. HAGGRÉN 2000

ARKEOLOGIAN OSASTOLLE LUETTELOIDUT DIAT
DIALUETTELO

Nro	Aihe	Suunta	Pvm/kuv
1 48688	Kirsikkamäki. Koekuoppa 1.	S-N	2.8.2000 GH
2 48689	Kirsikkamäki. Koekuoppa 2.	N-S	3.8. GH
3 48690	Kirsikkamäki. Koekuoppa 3.	S-N	3.8. GH
4 48691	Kirsikkamäki. Koekuoppa 4.	S-N	3.8. GH

Valkeakoski (ent. Sääksmäki) Jutikkalan kartano 2000 KM 2000066 löytöluettelo LIITE 4

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	1	5	298,70/701,80	0	0	Kulta	Korvarengas	1	1,9	Paksuus noin 1 mm, halkaisija 12x14 mm	Löytynyt kohdasta, jossa puutarhakerros Y0 oli kuopalla. 1800-l ?
	2	5	297/703	0	0	Savi	Astia	2	15		Rautakaudentyypistä.
	3	5	298/704	0	0	Punasavi	Kaakeli	2	9,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	4	5	298/701	1	1	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Palojen sisäpinnalla väritöntä lasitetta. Yhden palan toisella pinnalla boluskoristetta ja toisella ruskeaa lasitetta.	7	26,5	
	5	5	297/701	0	1	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Toisella pinnalla lasitetta.	1	0,5	
	6	5	298/701	1	1	Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Molempien toisilla pinnoilla lasitetta.	2	0,5	
	7	5	298/701	1	1	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vaaleanvihreää.	1	0,4	
	8	5	297/701	1	1	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää. Yhden palan toisessa pinnassa laastiroippeita.	9	4,6	
	9	5	298/701	1	1	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää.	3	1,5	
	10	5	298/702	1	1	Punasavi	Kaakeli	Etulevyn reunan palanen, jonka ulkopinnalla vähän tinalasitetta.	1	61,3	
	11	5	297/701	0	1	Kuona		Rautakuona möykkyjä.	14	481	
	12	5	297/702	1	1	Kuona		Rautakuona möykky.	1	19	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	13	5	298/701	1	1	Kuona	Rautakuona möykkyjä.	3	32		
	14	5	298/702	1	1	Kuona	Rautakuona möykky.	1	37,9		
	15	5	298/701	1	1	Kivi	Pii Harmaa ja vaaleanruskea palanen.	2	1,3		
	16	5	297/702	2	1/3	Rauta	Hevosenkenkä Hevosenkengän puolikas, jossa kaksi naulanreikää.	1	117,	Kengän korkeus 100 mm, vartaan leveys 30 mm.	
	17	5	298/701	2	1/3	Rauta	Naula Pyöreä naulanpää ja kiilamaisen, litteän naulan katkelma.	2	13,8	Kiilamaisen naulan pituus 45 mm.	
	18	5	298/701	2	1/3	Punasavi	Astia Kylkipala. Toisella pinnalla boluskoristelua.	1	1,0		
	19	5	297/701	2	1/3	Fajanssi	Astia Suureunapaloja vadista tai lautasesta. Pinnoilla tinalasitusta.	2	4,2		
	20	5	297/703	2	1/3	Fajanssi	Astia Kylkipaloja ja lasitteen muruja todennäköisesti samasta astiasta kuin nro 19 palat. Paloissa tinalasitetta.	17	10,6		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	21	5	298/701	2	1/3	Lasi	Pullo	Pohjapala. Massa kellertävää.	1	1,8	Halkaisija 25 mm.	
	22	5	298/701	2	1/3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. (Yksi pohjapala?). Massa vihreää ja vaaleanvihreää.	3	10		
	23	5	297/703	2	1/3	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää, jossa pitkulaisia ilmakuplia. Yksi reuna leikattu lasiveitsellä.	1	2,0		
	24	5	298/703	1	3	Rauta	Hela	Soikea, suippokärkinen lehdenmuotoinen hela. Taustalla ainakin yksi nuppi/niitti. Pinnalla yksi umpeenruostunut reikä. Helan toisessa päässä katkennut, samasta levystä taivutettu koukku.	1	17	Pituus 80 mm. Leveys 27 mm. Paksuus 2-3 mm.	
	25	5	297/703	1	3	Punasavi	Astia	Pohjapala. Lasittamaton. Sisäpinnalla vähän valkoista savilietettä.	1	15,2		
	26	5	297/703	1	3	Lasi	Pullo	Massa tummavihreää, jossa ilmakuplia.	1	1,2		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	27	5	298/704	1	3	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa rusehtavaa, jossa pieniä ilmakuplia.	1	0,4		
	28	5	298/703	1	3	Lasi	Ikkuna	Irisoitunut pala, jossa kaksi lasiveitsellä leikattua suoraa reunaa.	1	0,8		
	29	5	298/704	1	3	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	Noen värjäämä katkelma.	1	2,6	Halk 8 mm.	
	30	5	298/704	1	3	Punasavi	Kaakeli	Kaakelin takaosan kiinnityslistaa. Toisella pinnalla saviliete jälkiä.	1	4,3		
	31	5	298/704	1	3	Kivi	Kvartsi	Valkoinen.	1	3,6		
	32	5	297/704	2	3	Punasavi	Astia	Kylkipala astian taitekohdasta. Sisäpinnalla ruskea lasite, ulkopinnalla uurteita.	1	3,8		
	33	5	297/704	2	3	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla lasitetta.	1	1		
	34	5	297/704	2	3	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Lasite valkoinen, ulkopinnalla sinisellä maalattua kasviaihekoristelua.	1	0,4 g		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	35	5	298/703	2	3	Lasi	Astia	Kylkipala. Massa väritön ja irisoitunut.	1	0,1		
	36	5	297/703	2	3	Lasi	Pullo	Pohjapala. Massa vihreää, jossa pieniä ilmakuplia.	1	11,7	Halk 76 mm.	
	37	5	297/704	2	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää. Toinen pala kulunut, toisessa ilmakuplia.	2	7,6		
	38	5	298/703	2	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa tummaa rusehtavanvihreää.	4	7,4		
	39	5	297/704	2	3	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää. Paloissa lasiveitsellä leikattuja suoria reunoja.	4	3,5		
	40	5	298/703	2	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää. Paksu pyöreä reuna. Kulunut pala.	1	3,1		
	41	5	298/703	2	3	Kuona	Tiili		2	11		
	42	5	298/703	3	3	Rauta	Naula	Litteä, T:n muotoisen naulan katkelma.	1	5,3		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	43	5	298/704	3	3	Rauta	Sakset	Katkelma pienikokoisten saksien sormilenkin puolikkaasta.	1	4,2		Soikean lenkin halk 22x18 mm
	44	5	297/704	3	3	Punasavi	Astia	Kylkipala. Ulkopinta nokinen, sisäpinnalla väritöntä lasitetta.	1	8,8		
	45	5	298/704	3	3	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Kaksi yhteenkuuluvaa palaa saattavat olla astian reunataitteen kohdalta, jonka sisäpinnalla on ruskeaa lasitetta ja ulkopinnalla nokea. Kolmannen palan sisäpinnalla on tummaruskeaa lasitetta ja ulkopinnalla dreijausjälkiä.	3	24,7		
	46	5	297/704	3	3	Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Toisessa valkoista lasitetta, toisessa lisäksi vaaleansinisiä koristenauhoja.	2	0,7		
	47	5	298/704	3	3	Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Vaaleansinisessä lasitteessa sinistä ja valkoista koristemaalusta mm. kasviaiheita.	2	2,2		Ruotsalainen 1770-l.

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	48	5	298/704	3	3	Posliini	Astia	Kylkipala. Ulkopinnalla vaalealla pohjalla sinistä, punaista ja kullaväristä koristemaalausta. Sisäpinnalla pari siniharmaata länttiä.	1	0,5		
	49	5	298/704	3	3	Lasi	Astia	Yksi kylki- ja kaksi suureunapalaa. Massa väritöntä. Reunapaloista isompi juomalasista ja pienempi, ohut reunaisempi on spetsglas-palonen eli kartiopesäisestä viinilasista.	3	5,8		Juomalasi halk 6,1 mm, spetsglas halk 5,6 mm
	50	5	298/704	3	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja matkalipaspullost. Massa väritöntä. Kolmessa palassa koristekaiverrusta mm. kasviaiheita, viivoja ja tähtiristikoita.	5	47		
	51	5	297/703	3	3	Lasi	Pullo	Pohjapala. Massa vaaleanturkoosi.	1	3,0	Halk 32 mm	
	52	5	297/703	3	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa tumman- ja vaaleanvihreää, joissa ilmakuplia.	20	61,7		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	53	5	297/704	3	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja ruskeaa.	8	42		
	54	5	298/703	3	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja ruskeaa. Osassa paloissa ilmakuplia ja osa irisoitunut.	11	28,6		
	55	5	298/704	3	3	Lasi	Pullo	Kylki- ja kaulapaloja ja yksi pohjapala. Massa vihreää ja ruskeaa. Osassa paloissa ilmakuplia.	14	260		Pohjan halk 17,3 mm
	56	5	297/703	3	3	Lasi	Ikkuna	Irisoitunut, vaaleanvihreä pala.	1	1		
	57	5	297/704	3	3	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää ja väritöntä. Osassa paloissa lasiveitsellä leikattuja suoria reunoja.	5	3,2		
	58	5	298/702	3	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää, paksu pyöreä reuna.	1	7,3		
	59	5	298/704	3	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää. Toinen pala irisoitunut.	2	5,9		
	60	5	297/703	3	3	Lasi		Sulanutta lasia, toinen pala mahdollisesti ikkunalasia.	2	2,2		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	61	5	298/702	3	3	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	2	4,4	Halk 9 mm	
	62	5	298/704	3	3	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	1	1,7	Halk 8 mm	
	63	5	297/704	3	3	Punasavi	Kaakeli	Takaosan kiinnityslistaa,	1	7,4	
	64	5	297/703	3	3	Kuona	Rautakuona möykky.	1	11,7		
	65	5	297/704	3	3	Kuona	Rautakuona möykky.	1	12,4		
	66	5	298/703	3	3	Kuona	Rautakuona möykkyjä.	2	92,2		
	67	5	298/703	3	3	Kuona	Kuonaantuneen tiilen palasia.	2	10,7		
	68	5	298/704	3	3	Kuona	Tiilikuonan pala.	1	19,5		
	69	5	297/704	3	3	Laasti	Rappauksen paloja.	5	479		
	70	5	298/701	1	6	Kuona	Rautakuona möykky.	1	16,8		Löytynyt samasta kasasta kuin nro 71 rautakaudentyypin astian palaset.
	71	5	298/701	1	6	Savi	Astia	Kylki- ja suureunapaloja. Massa ruskea ja karkeasekoitteinen.	77	185,	Rautakaudentyypistä.

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	72	5	297/701	1	7b	Savi	Astia	Suureunapala. Massa tiivistä ja vaaleanruskeaa. Sekoitteena mm. pieniä kiviä. Pinnat silotettu savella.	1	2,4		Rautakaudentyypistä.
	73	5	297/701	3	7b	Lasi	Pullo	Massa ruskeaa.	1	1,5		
	74	5	297/701	3	7b	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää.	1	0,7		
	75	5	297/700	2	7b	Kuona		Rautakuona möykky.	1	3,7		
	76	5	297/701	3	7b	Kuona		Rautakuona möykky	1	3,4		
	77	5	297/700	2	7b	Laasti		Rappauksen pala.	1	71,3		
	78	5	298/700	2	7b/10	Lasi	Pullo	Kaulan palanen. Massa vihreää ja irisoitunutta.	1	7,7		
	79	5	298/700	2	7b/10	Lasi	Ikkuna	Massa vaaleanvihreää.	3	0,7		
	80	5	297/700	2	7b/10	Kuona		Rautakuona möykkyjä.	2	17,0		
	81	5	298/700	1-2	10	Savi	Astia	Kylkipaloja. Massat karkea sekoitteisia ruskeita ja harmaita.	3	8,0		Rautakauden tyyppistä.
	82	5	298/700	1-2	10	Kuona		Rautakuona möykkyjä.	2	31,5		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	83	5	297/700	1-2	12	Kuona	Rautakuona möykkyjä.	6	56,4		
	84	6	302/704	0	0	Savi	Astia Kylkipala. Massa ruskeaa ja karkeasekoitteista. Toisella pinnalla jäljellä savella silattua sileää pintaa.	1	1,3		Rautakaudentyypistä.
	85	6	304/704	0	0	Fajanssi	Astia Kylki- ja suureunapaloja vadeista tai lautasista. Palat ovat olleet tulipalossa.	16	25,4		
	86	6	302/703	0	0	Kivisavi	Pullo. Kylkipala. Massa vaaleanharmaa, ulkopinnalla ohut, väritön suolalasilite. Seltteri eli kivennäisvesipullosta.	1	6,7		1800-l.
	87	6	304/704	0-1	0	Kivisavi	Astia Kylkipaloja. Toisen massa vaaleanharmaa ja ulkopinnalla ruskea suolalasilite. Toisen massa tummanharmaa ja ulkopinnalla väritön suolalasilite. Palojen sisäpinoilla on dreijausjälkiä.	2	11		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
88	6	301/703	0	0	Valkosavi	Liitupiipunpesä	Palassa jäljellä hieman suureunaa, jonka ympärillä näkyy hieman pykäläviiva koristelua.	1	1,8		
89	6	303/704	0	0	Punasavi	Kaakeli	Etulevyjen ja kiinnityslistojen palasia. Osa tinalasitettuja ja palaneita. Yksi pala mahdollisesti kaakelikruunusta, jossa on tinalasitetta ja pieni koristenystyrä.	9	113,		
90	6		0	0	Kupariseos	Raha	1/12 skilling, 1808. Kustaa IV Adolf.	1	1	Halk. 20 mm.	
91	6	301/704	0	0	Kuona		Rautakuona möykky.	1	20,3		
92	6	301/704	2	3	Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Tinalasitettuja.	3	3,5		
93	6	302/704	2	3	Posliini	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla vaalealla pohjalla sinistä ja harmaata koristelua.	1	0,9		
94	6	301/704	2	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa ruskeaa ja vihreää.	4	6,0		
95	6	302/704	2	3	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja väritöntä.	3	3,0		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	96	6	301/704	2	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää ja väritöntä. Osassa lasiveitsellä leikattu suora reuna.	5	5,5		
	97	6	301/704	2	3	Lasi		Sulanut.	1	8,0		
	98	6	301/704	2	3	Kuona		Rapautuneita rauta- tai savikuona möykkyjä.	3	13		
	99	6	302/704	2	3	Kuona		Tiili- ja rautakuonan möykkyjä.	2	5,3		
	100	6	302/704	2	3	Luu	Kahva	Veitsen tms. esineen kahvan katkelma.	1	10,0		
	101	6	301/704	3	3	Rauta	Naula	Yksi litteä- ja yksi nelikulmaisvartaisen naulan katkelma.	2	13,8		
	102	6	301/703	3	3	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Samasta tai kahdesta eri astiasta. Palojen sisäpinnalla ruskeaa lasitetta. Yhden palan ulkopinnalla rihlausta ja lasiteroippeita.	3	12,0		
	103	6	301/704	3	3	Lasi	Pikari	Pikarin alaosa. Massa väritön, kellertävä.	1	24,0	Halk 40 mm.	1700-l loppu. Ns. 60-lasi. Ävik?

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	104	6	301/704	3	3	Lasi	Pullo	Kykipaloja. Massa vihreää.	5	12,5		
	105	6	301/704	3	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää. Osassa lasiveitsellä leikattu suora reuna ja yhdessä paksu pöyreä reuna.	7	5,3		
	106	6	301/704	3	3	Lasi		Sulanutta ikkunalasia.	2	1,9		
	107	6	301/703	3	3	Punasavi	Kaakeli	Takaosan kiinnityslistaa, joka rikkoutunut kiinnitysreiän kohdalta. Ulkopinnalla kapeita naarmuja.	1	10		
	108	6	301/704	3	3	Kuona		Rautakuona möykkyjä. Toinen plastisempi ja kiinteämpi. Isompi huokoinen, jonka seassa mineraaleja.	2	716		
	109	6	301/704	3	3	Kuona/savi		Kuonan ja saven paloja.	5	15,5		
	110	6	301/704	4	3	Rauta	Esineen katkelma	Poikkileikkaukseltaan litteän kolmionmuotoinen kappale. Mahdollisesti veitsenterän tai kahvan osa	1	7,4	Pituus 70 mm leveys 10 mm.	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
111	6	301/704	4	3	Savi/punasaavi	Astia	Saven massa ruskea ja tiivis. Toinen pinta sileä, mutta karhea. Punasavet kylkipaloja, yksi mahdollisesti astian suureunasta. Kahden palan toisella pinnalla rusehtavaa lasitetta, joista toisessa sen lisäksi jälkiä savilietteestä.	4	3		Savi rautakaudentyypistä?
112	6	301/704	4	3	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää. Yhdessä irisoituneessa palassa suora, lasiveitsellä leikattu reuna.	3	2,8		
113	6	301/704	4	3	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	Nokinen katkelma.	1	1	Halk 7 mm.	
114	6	304/703	0	18	Lasi	Pullo	Alaosan ja pohjan palanen. Massa vihreää, jossa ilmakuplia.	1	68		
115	6	301/703	2	18	Rauta	Naulan katkelma		1	6,3		
116	6	303/702	2	18	Rauta	Naulan katkelma	Lyöty kulmalle.	1	2,9		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
117	6	304/703	2	18	Rauta	Naula	Katkelmia. Toinen litteää varrasta. Toisessa neliönmuotoinen kanta.	2	14,5		
118	6	304/703	2	18	Lyijy	Ikkunan puite		2	7,9		
119	6	303/703	2	18	Punasavi	Astia	Kylkipala. Toisella pinnalla ruskea lasite, toinen pinta lohjennut.	1	1,2		
120	6	301/703	2	18	Fajanssi	Astia	Pinnoiltaan lohjenneita tinalasitettuja paloja.	4	0,6		
121	6	301/703	2	18	Posliini	Astia	Reunapala. Valkoinen.	1	0,3		
121	6	301/703	2	18	Lasi	Astia/pullo	Massa väritön.	1	1,3		
123	6	304/703	2	18	Lasi	Astia/pullo	Massa väritön. Pinnalla kaiveruskoristelua.	2	1,5		
124	6	303/703	2	18	Lasi	Pullo?	Massa vihreää. Pala kulunut ja ollut tulella.	1	4,1		
125	6	304/703	2	18	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreä.	1	2,5		
126	6	301/703	2	18	Lasi	Ikkuna	Massa väritön, kellertävä.	1	0,3		
127	6	303/703	2	18	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä ja kellertävä.	2	0,7		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
128	6	304/703	2	18	Lasi	Ikkuna	Irisoitunut. Yksi sivu suora, lasiveitsellä leikattu.	1	1,7		
129	6	304/703	2	18	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	Kapenee toiseen päähän.	1	3,3	Halk 9 mm.	
130	6	301/703	2	18	Kuona		Rautakuona möykkyjä.	2	22,6		
131	6	301/703	3	18	Savi	Astia	Massa harmaata ja ruskeaa, karkeasekoitteista (mm. pieniä kiviä). Molemmissa paloissa jäljellä vähän savella silattua pintaa.	2	26		
132	6	303/703	3	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla kellertävää lasitetta.	1	16,1		
133	6	302/704	3	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä.	1	0,2		
134	6	303/703	3	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Yhdessä pyöreä ja yhdessä suora lasiveitsellä leikattu reuna.	3	2,9		
135	6	302/703	3	8	Kuona		Kuonaantuneen tiilen palasia.	3	172		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
136	6	302/704	3	8	Kuona/tiili		Rautakuonan ja tiilen pala. Tiilen pinnassa sormenjälki.	2	7		
137	6	301/703	4	8	Rauta	Naulan katkelma		1	2,2		
138	6	302/703	4	8	Kupariseos	Nappi	Puolipyöreä ontto nappi, jonka takana kaksi pientä reikää ja ompelulenkki.	1	4,0	Halk 18 mm,	
139	6	302/703	4	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla ruskea lasite, ulkopinnalla dreijausjälkiä.	1	3,5		
140	6	302/703	4	8	Fajanssi	Astia	Lohjennut suureunapala. Molemmilla pinnoilla sinertävä tinalasite.	1	0,6		
141	6	302/703	4	8	Lasi	Astia	Kylkipala. Massa väritön ja kirkas.	1	1,1		
142	6	302/703	4	8	Lasi	Ikkuna	Massat vihreää ja vihertävää.	2	3,4		
143	6	302/704	4	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Yksi reuna retusoitu.	1	0,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
144	6	302/704	4	8	Lasi	Ikkuna	Irisoituneita. Suuremmassa suora leikattu reuna.	2	2,8		
145	6	302/703	4	8	Kivi	Pii	Harmaa.	1	0,8		
146	6	304/703	5	8	Lyijy		Taipunut levyn muru tms.	1	1,1		
147	6	303/703	5	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Toinen pinta lohejennut, toisella vihreä lasite.	1	0,4		
148	6	304/705	5	8	Punasavi	Astia	Vadin pohjaosaa, kylkipaloja ja suureunoja. Sisäpinnalla kellertävä lasite ja kasviaiheinen boluskoristelu. Ulkopinnalla dreijausjalkiä.	13	260	Pohjalevyn halk95 mm.	
149	6	303/704	5	8	Lasi	Astia	Kylkipaloja. Massa väritön. Toinen paloista erittäin kirkas.	2	0,6		
150	6	302/703	5	8	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreä.	1	0,7		
151	6	303/703	5	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertäviä. Yhdessä paksu pyöreä reuna.	4	5		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
152	6	304/703	5	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää.	2	0,6		
153	6	303/703	5	8	Lasi		Sulanut.	1	2,4		
154	6	303/704	5	8	Kuona		Rautakuona möykky.	1	37,0		
155	6	301/703	6	8	Rauta	Naula	Litteä vartaisen naulan katkelma.	1	6,7		
156	6	302/703	6	8	Rauta	Naula	Kuokulle taivutettu katkelma.	1	3,4		
157	6	302/704	6	8	Rauta	Naula	Katkelma.	1	7,2		
158	6	303/704	6	8	Rauta	Esine	Veitsen terän tai kahvan katkelma. Toinen pää kapenee jyrkästi.	1	18,9	Pituus 88 mm, leveys 13 mm.	
159	6	304/703	6	8	Rauta	Naula		2	6,2		
160	6	303/703	6	8	Kupariseos	Nappi	Pyöreänappi, jonka etuosa ja tausta ovat kuperia. Taustalla kaksi pientä reikää ja ompelulenkki.	1	4,6	Halk 17 mm.	
161	6	301/703	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla väritön lasite, ulkopinnalla dreijausjälkiä.	1	1,0		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
162	6	302/702	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Molemmilla pinnoilla ruskea lasite, ulkopinnalla myös vihreää. Voi olla samaa astiaa kuin 166 ja 167.	6	14,3		
163	6	302/702	6	8	Punasavi	Astia	Suureuna- ja kylkipala. Lasittamaton kylkipala astian taitekohdasta. Reunapalassa sisäpinnalla väritön lasite ja boluskoristelua	2	2,3		
164	6	302/704	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Pinnoilla ruskeaa lasitetta. Voivat olla samaa astiaa kuin nro 162.	2	2,2		
165	6	303/703	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja, pinnat lohkeilleet.	5	13,1		
166	6	303/704	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla ruskea lasite. Ulkopinnalla myös vihreää. Voi olla samaa astiaa kuin 162 ja 167.	1	1,7		
167	6	303/704	6	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla ruskea lasite. Ulkopinnalla myös vihreää. Voi olla samaa astiaa kuin 162 ja 166.	2	1,5		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
168	6	304/703	6	8	Punasavi	Astia	Suureunapaloja ja pari kylkipalaa. Sisäpinnalla jälkiä savilietteesta.	6	19,8	Halk 230 mm	
169	6	301/703	6	8	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Toisella pinnalla tinalasite.	1	0,4		
170	6	302/702	6	8	Fajanssi	Astia.	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla tinalasite.	1	2,8		
171	6	302/704	6	8	Fajanssi	Astia	Kylki- ja suureunapala. Molemmissa tinalasite, reunapalassa sisäpuolella, jossa lisäksi yksi sininen nauha.	2	0,5		
172	6	303/703	6	8	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla sinertävä tinalasite, ulkopinnalla koristeena sinisellä maalattu maisema. Samasta astiasta kuin nro 209.	1	13,8		
173	6	301/703	6	8	Posliini	Astia	Kylkipala. Sisäpinta palanut.	1	1,4		
174	6	302/702	6	8	Lasi	Astia	Suureunapala juomalasista. Massa väritöntä.	1	0,5	Halk 100 cm	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
175	6	302/702	6	8	Lasi	Astia	Kaksi suureunapalaa samasta pikarista kuin nro 176 ja yksi kylkipala. Massa väritöntä.	4	2,5	Halk 45 mm	
176	6	302/704	6	8	Lasi	Astia	Suureunapala samasta pikarista kuin nro 175 palat. Massa väritöntä.	1	0,9	Halk 45 mm	
177	6	302/704	6	8	Lasi	Astia	Kylkipala astian taitekohdasta. Massa väritöntä. Facon de Venice lasia.	1	1,5		1500-1600-l.
178	6	303/703	6	8	Lasi	Pullo/astia	Kylkipala. Irisoitunut. Vanhaa lasia.	1	0,5		
179	6	302/702	6	8	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja ruskeaa.	3	4,7		
180	6	303/703	6	8	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreä.	1	0,4		
181	6	301/703	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Paloissa paksuja pyöreitä ja suoria leikattuja reunoja.	15	14,5		
182	6	302/702	6	8	Lasi	Ikkuna	Massat vihertäviä. Paloissa suoria leikattuja reunoja. Yhden palan toisella pinnalla laastiroippeita.	20	12,8		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
183	6	302/703	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä. Suora leikattu reuna.	1	0,6		
184	6	302/704	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Paloissa paksuja pyöreitä ja suorita leikattuja reunoja.	19	20,7		
185	6	303/703	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Paloissa paksuja pyöreitä ja suorita leikattuja reunoja.	14	11,2		
186	6	303/704	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä. Suora leikattu reuna.	1	1,6		
187	6	304/703	6	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Paloissa paksuja pyöreitä ja suorita leikattuja reunoja.	8	8,3		
188	6	302/703	6	8	Lasi		Sulanut.	1	0,5		
189	6	302/704	6	8	Lasi		Sulanut.	1	0,2		
190	6	303/704	6	8	Lasi		Sulanut.	1	2,9		
191	6	304/703	6	8	Lasi		Sulanut.	1	0,7		
192	6	301/703	6	8	Kuona		Rautakuona möykky.	1	7,8		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
193	6	302/702	6	8	Kuona	Tiili	Kuonaantuneiden tiilien kappaleita.	4	114		
194	6	302/703	6	8	Pii		Ruskea.	1	0,7		
195	6	303/703	7	8	Rauta	Kahva	Veitsen tms. kahva. Kahvan yläosa on suora, alaosa kapenee kahvanpäästä rikkoutunutta terää kohti. Kahvanpäässä on varren suuntainen pieni nystyrä.	1	17,0	Pituus 85 mm, leveys 12-8 mm.	
196	6	303/703	7	8	Rauta	Naula	Katkelma. Pää vinoneliö, varsi litteä.	1	7,1		
197	6	304/703	7	8	Rauta	Naula	Katkelma.	1	3,1		
198	6	304/704	7	8	Rauta	Naula	Eri muotoisia katkelmia.	5	48,1		
199	6	304/704	7	8	Kupariseos	Kulkusriipus	Liitoskohdasta kahteen osaan haljennut pyöreä, ontto umpikulkunen. Yläosassa kiinnityslenkki. Alaosassa kaksi reikää ja niiden välissä ura. Mahdollinen kieli tai helistin ei ole säilynyt.	2	0,8	Halk 11 mm, reunan paksuus 0,5 mm	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	200	6	301/703	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla ruskelasite, ulkopinta lohjennut.	1	2,5		
	201	6	301/704	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Toisella pinnalla väritön lasite, toinen pinta lohjennut.	1	1		
	202	6	303/704	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja samasta astiasta. Ulkopinnallaruskea lasite ja vireää boluskoristelua. Yhden palan sisäpinnalla ruskea lasite, muissa pinta lohjennut.	3	8,9		
	203	6	303/704	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja eri astioista. Toisen ulkopinnalla ruskea lasite, vihreää boluskoristelua ja valkoista savilietettä, sisäpinta lohjennut. Toisessa sisäpinnalla kellertävä lasite, ulkopinta lohjennut.	2	9,6		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
204	6	304/703	7	8	Punasavi	Astia	Ruukun suureunapala ja sisäpinnaltaan lohjennut kylkipala. Ulkopinnalla vihreä, sisäpinnalla ruskea lasite. Reunapala profiloitu ja taipuu ulospäin.	2	26,3	Halk 230 mm	
205	6	304/703	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla ruskea lasite. Ulkopinta lasittamaton.	1	3,2		
206	6	304/703	7	8	Punasavi	Astia	Suureunapala. Kulunut ja lohkeillut molemmilta pinnoilta. Sisäpinnalla väritöntä lasitetta.	1	5,8		
207	6	304/703	7	8	Punasavi	Astia	Suureunapala pienestä astiasta. Reuna suora ja taipuu hieman ulospäin. Sisäpinnalla väritön lasite ja vihreää boluskoristelua. Ulkopinnalla boluskoristelua.	1	1,5	Halk 50 mm	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
208	6	304/704	7	8	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Neljä mahdollisesti samasta astiasta, jonka ulkopinnalla vihreä ja sisäpinnalla ruskea lasite. Yhden palan sisäpinnalla rusehtava lasite. Ainoan lasittamattoman palan sisäpinnalla valkoista savilietettä.	6	8,5		
209	6	304/703	7	8	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla sinertävä tinalasite. Ulkopinnalla sinisellä maalattua kasviaihe koristelua. Samasta astiasta kuin nro 172.	1	0,5		
210	6	304/704	7	8	Fajanssi	Astia.	Kylkipala. Toisella pinnalla sinertävä lasite, toinen pinta lohjennut. Mahdollisesti samasta astiasta kuin nro:t 172 ja 209.	1	0,1		
211	6	304/704	7	8	Fajanssi	Astia	Kaksi suureunapalaa ja yksi kylkipala. Palojen molemmilla pinnoilla tinalasite. Toisessa reunapalassa maalattu sininen koristenauha.	1	3,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
212	6	303/703	7	8	Kivisavi	Astia	Kylkipala. Massa luonnonvalkoinen. Ulkopinnalla väritön suolalaste ja loivaa rihlausta.	1	1,6		
213	6	304/704	7	8	Kivisavi	Astia	Kylkipala. Massa vaalearuskea/harmaa. Ulkopinnalla tummanruskea suolalaste. Sisäpinnalla dreijausjälkiä.	1	2,1		Duingen kivisaviastiasta. 1500-1600-l.
214	6	302/704	7	8	Lasi	Astia	Kylkipala. Voimakkaasti irisoitunut. Juomalasi tai pikari.	1	0,3		
215	6	302/704	7	8	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreä.	1	0,6		
216	6	303/703	7	8	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää. Toisessa pitkulaisia ilmakuplia.	2	1,1		
217	6	304/703	7	8	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihertävä.	1	0,8		
218	6	301/703	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Paloissa suoria leikattuja reunoja.	3	1,8		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	219	6	301/704	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa lähes väritön. Suora leikattu reuna.	1	0,4		
	220	6	302/704	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä. Paksua lasia, jossa retusoimalla leikattu reuna.	1	2,2		
	221	6	302/704	7	8	Lasi	Ikkuna	Massat vihertäviä. Paloissa leikattuja suoria reunoja, ja yhdessä paksu pöyreä reuna.	6	3,3		
	222	6	303/703	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää.	8	4,3		
	223	6	703/704	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa väritöntä ja vihertävää. Paloissa leikattuja suoria ja paksuja pyöreitä reunoja.	15	16,3		
	224	6	304/703	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa vihertäviä. Leikattuja suoria reunoja.	11	8,6		
	225	6	304/704	7	8	Lasi	Ikkuna	Massa väritöntä ja vihertävää. Paloissa leikattuja suoria ja paksuja pyöreitä reunoja.	25	23,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	226	6	303/703	7	8	Lasi	Sulanutta.	1	1,1			
	227	6	301/703	7	8	Valkosavi	Liitupiipunvarsi Katkelma. Varrenpinta lievästi kulmikas.	1	4,0	Halk 0,9 mm		
	228	6	304/703	7	8	Valkosavi	Liitupiipunvarsi Katkelma. Varrenpinta lievästi kulmikas.	1	3,2	Halk 0,8 mm		
	229	6	301/703	7	8	Kuona	Rautakuona möykky.	1	202,			
	230	6	301/704	7	8	Kuona	Rautakuona möykky.	1	18,2			
	231	6	303/704	7	8	Kuona	Rautakuona möykky.	1	2,7			
	232	6	302/704	7	8	Laasti	Laastirappauksen kappale.	1	63,2			
	233	6	302/704	2	9	Posliini	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla sinisellä maalattua koristelua.	1	0,6		
	234	6	304/704	2	9	Kivisavi	Pullo	Kylkipaloja, sopivat yhteen. Massa tummanharmaata. Ulkopinnalla ohut väritön suolalaste. Sisäpinnalla dreijausjälkiä.	2	32,2		
	235	6	304/704	2	9	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihertävä.	1	0,1		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
	236	6	301/704	2	9	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä.	1	0,3	
	237	6	302/704	2	9	Lasi	Ikkuna	Massa väritöntä ja vihertävää. Suurin osa paloista kirkkaita. Leikattuja suoria reunoja.	11	14,9	
	238	6	303/703	2	9	Lasi	Ikkuna	Ollut tulipalossa.	1	1,0	
	239	6	304/704	2	9	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää ja kirkasta. Yhdessä ohut pyöreä reuna, osassa suoria reunoja.	6	2,3	
	240	6	304/704	2	9	Punasavi	Kaakeli	Toisella pinnalla jäljellä vähän tinalasitetta.	1	8,5	
	241	6	301/704	2	9	Kivi	Pii	Harmaa.	1	1,5	
	242	6	301/703	3	11	Savi	Astia	Massa ruskeaa/harmaata ja karkeasekoitteista (mm. pieniä kiviä). Sisäpinnalla jäljellä sileää pintaa.	1	2,2	

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
243	6	303/704	3	13	Savi	Astia	Kylkipala. Massa ruskeaa/harmaata. Molemmat pinnat silattu mustaksi savella. Karkeaksi keramiikaksi ohut seinäinen.	1	8,0		Rautakaudentyypistä.
244	6	302/704	3	13	Majolika	Astia	Kylkipala. Massa kermanvärinen, sisäpinnalla väritön lyijylasite lasite, ulkopinnalla jäljellä vähän valkoista tinalasitetta, jossa sinisellä ja vihreällä maalattua koristelua.	1	2,1		
245	6	304/703	3	13	Lasi	Pullo	Ns. silmäpullon suurena. Massa vihreää ja kirkasta.	1	0,4		1700-1800-l.
246	6	303/704	3	13	Lasi	Ikkuna	Irisoitunut pala, massa vihertävää. Retusoitu reuna.	1	2,7		
247	6	304/704	3	13	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Retusoitu reuna.	1	0,8		
248	6	304/704	3	13	Kuona		Möykky.	1	4,0		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
249	6	301/703	4	17	Punasavi	Astia	Kylki-, pohja- ja suureunapaloja vadista. Sisäpinnalla väritöntä lasitetta ja boluskoristelun jälkiä.	7	59,7	Suureunan halk 220 mm	
250	6	301/703	4	17	Punasavi	Astia	Pohjapala. Lasittamaton.	1	6,3	Pohjalevyn halk 110 mm	
251	6	301/703	4	17	Fajanssi	Astia	Lohkeillut, lasittamaton pala.	1	0,3		
252	6	301/703	4	17	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä. Suora leikattu reuna.	1	0,4		
253	6	301/703	4	17	Kivi	Pii	Harmaa.	1	0,4		
254	6	301/704	2	19	Savi	Astia	Kylkipala. Massa ruskea, karkeasekoitteinen. Sisäpinta silattu savella mustaksi.	1	2,0		Rautakaudentyypinen.
255	6	302/704	3	R1	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää.	2	0,2		R1:n pinnan putsauksesta. Yhteydet 3/9.
256	6		3	R1, Y11	Rauta	Naula	Soikeakantainen. Varsi nelikulmainen.	1	12,0	Pituus 90 mm	
257	6		4	R1, Y11	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävä. Leikattu suora reuna.	1	1,2		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
258	7		0	0	Savi	Astia?	Karkea sekoitteinen harmaa pala, jonka toinen pinta sileä vaaleanruskea.	1	0,8		
259	7	302/700	0	0	Lasi	Astia	Passglasin suureunapala. Massa vihreä. Taittunut vähän kasaan.	1	0,9		
260	7		0	0	Lasi		Sulaneita ja vääntyneitä paloja.	1	0,6		
261	7		0	0	Kuona		Möykkyjä.	3	6,3		
262	7	302/700	1	16	Rauta	Naula	Naula ja katkelma.	2	12		
263	7	303/700	2	16	Punasavi	Astia	Pohjapala. Sisäpinnalla valkeaa savilietettä.	1	0,9		
264	7	303/700	1	16	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla lasite. Ollut tulessa.	1	0,6		
265	7	303/700	1	16	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreää, jossa vähän pieniä ilmakuplia.	1	0,9		
266	7	303/700	1	16	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää ja kirkasta.	6	2,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
267	7	303/700	1	16	Punasavi	Kaakeli	Kiinnityslistaa.	1	12,4		
268	7	301/700	2	16	Rauta	Esine	Veitsen tms. katkelma. Jäljellä ruotoa ja terää.	1	10,3	Pituus 53 mm, terän leveys 12 mm, ruodon lev 5 mm	
269	7	303/700	2	16	Rauta	Veitsen terä	Kärki katkennut.	1	5,5	Pituus 73 mm leveys 9 mm	
270	7	303/700	2	16	Rauta	Naula	Naula ja katkelma.	2	6,2		
271	7	301/700	2	16	Punasavi	Astia	Kylkipala läheltä vadin suureunaa. Sisäpinnalla väritön lasite ja kermanväristä bolus-koristelua mm. viiva ja spiraali. Palassa suureunan taite. Ulkopinta lasittamaton.	1	6,2		
272	7	302/700	2	16	Punasavi	Astia	Kylkipaloja eri astioista. Yhdessä kellertävä lasite sisäpinnalla. Yhdessä palassa ruskea lasite molemmilla pinnoilla ja ulkopinnalla tiheää rihlausta.	6	16,8		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	273	7	302/700	2	16	Punasavi	Astia	Kykipaloja. Toisen sisäpinnassa ruskea ja ulkopinnassa vihreä lasite. Toisessa vihreä lasite molemmilla pinnoilla.	2	14,1		
	274	7	303/700	2	16	Punasavi	Astia	Yksi suureunapala ja kylkipaloja. Reunapala vadista, sisäpinnalla valkoista savilietettä. Yhdessä pienessä kylkipalassa toisella pinnalla vihertävä lasite, muut ruskea lasitteisia tai lasittamattomia.	9	31,8		
	275	7	303/700	2	16	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Sisäpinnalla ruskea lasite, ulkopinnalla lisäksi vihreää boluskoristelua.	9	15,3		
	276	7	302/700	2	16	Fajanssi	Astia	Suureunapala. Molemmilla pinnoilla tinalasitus.	1	0,4		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
277	7	302/700	2	16	Posliini	Astia	Kylkipaloja. Toinen palanut. Toisessa sisäpinnalla vaalealla pohjalla maalattu sininen kukkakoristenauha. Ulkopinnalla ruskea lasite.	2	2		
278	7	303/700	2	16	Posliini	Astia	Suureunapala. Sisäpinnalla kaksi sinistä koristenauhaa.	1	0,3		
279	7	302/700	2	16	Kivisavi	Astia	Kylkipala. Massa kermanvärinen. Sisäpinnalla dreijausjälkiä, ulkopinnalla vastaavia muotoja ja väritön suolalaseite.	1	1,8		Keskiaikainen
280	7	301/700	2	16	Lasi	Astia	Pikarinjalan katkelma. Massa väritön. Jalka suora, keskellä kapea reikä.	1	4,1	Halk 10 mm	
281	7	302/700	2	16	Lasi	Astia	Suureunapala optisesti koristellusta juomalasista. Massa sininen. Kulunut pala.	1	0,7		1500-l.

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	282	7	302/700	2	16	Lasi	Astia	Pohjalevyn reunapala ja kolme kylkipalaa. Massa väritön. Reunalta kaksinkerroin taitettu pohjapala passglasista.	4	12,9		
	283	7	303/700	2	16	Lasi	Astia	Kylkipala, jossa kaksi kohonauhaa. Passglas. Massa väritön/vihertävä.	10			1600-l.
	284	7	303/700	2	16	Lasi	Astia	Kylkipaloja. Massa äritöntä.	8	11,7		
	285	7	301/700	2	16	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja väritöntä.	2	1,8		
	286	7	302/700	2	16	Lasi	Pullo	Kylkipaloja ja pullon alaosa. Massa vihreää.	4	9,4		
	287	7	303/700	2	16	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Massa vihreää ja väritöntä.	11	14,6		
	288	7	301/700	2	16	Lasi	Ikkuna?	Vääntynyt pala.	1	0,9		
	289	7	301/700	2	16	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää ja vihertävää. Kahdessa palassa paksu pyöreä reuna.	4	9,3		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta	
	290	7	302/700	2	16	Lasi	Ikkuna	Massa vihreää. Paloissa paksu pyöreä reuna.	5	10,4		
	291	7	302/700	2	16	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää. Osassa leikattu suora reuna.	45	26		
	292	7	303/700	2	16	Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää.	46	75		
	293	7	302/700	2	16	Lasi		Sulanutta	3	3,8		
	294	7	303/700	2	16	Lasi		Sulanutta.	1	0,3		
	295	7	302/700	2	16	Valkosavi	Liitupiinvarsi	Halki mennyt katkelma.	1	0,2		
	296	7	303/700	2	16	Valkosavi	Liitupiipunvarsi	Katkelmia.	3	3,8	Halk 0,9 ja 6 mm.	
	297	7	303/700	2	16	Kuona		Tiilikuonaa.	2	17,9		
	298	7	303/700	2	16	Kuona		Rautakuona möykkyjä.	2	59		
	299	8	305/696	1		Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Lasittamattomia ja sisäpinnalta rusehtavalla lasitettuja paloja.	15	55		

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
300	8	305/696	1		Fajanssi	Astia	Suureunapala ja kylkipaloja. Tinalasitettuja molemmin puolin. Osassa sinisellä maalattua koristelua.	5	8,9		
301	8	305/696	1		Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vihreä.	1	2,1		
302	8	305/696	1		Lasi	Ikkuna	Massa vihertävää.	17	10,1		
303	8	305/696	1		Lasi		Sulanut	1	0,4		
304	8	305/696	1		Valkosavi	Liitupiipunpesä	Lohjennut kylkipala.	1	0,9		
305	Kaali maa				Kupariseos	Sarjahelmi	Kolme pyöreää, samankokoista litistettyä helmeä kiinnitettynä peräkkäin.	1	6,3	Pituus 17, Lev 10, yhden helmen pit 5 mm	Kevään pintapöiminnasta, pellon luoteikulmasta. Peltomullasta.
306	Kaali maa				Savi	Astia	Suureunapala. Massa harmaata ja karkea sekoitteista. Molemmat pinnalla silattu savella. Sisäpinta punaruskea, ulkopinta harmaa.	1	4,3		Kevään pintapöiminnasta, pellon luoteikulmasta. Peltomullasta. Rautakaudentyypistä.
307	Kaali maa				Lasi	Astia	Kylkipala. Massa väritön, irisoitunut.	1	0,2		Kevään pintapöiminnasta, pellon luoteikulmasta. Peltomullasta.

KM 2000066:	Alue	Ruutu	Krs	Yhteys	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat	Muuta
308	Kaali maa				Savi	Astia	Kylkipaloja. Massa harmaata ja karkeasekoitteista. Molemmat pinnat silattu savella.	2	16,3		Kevään pintapöiminnasta, pellon itäpäästä. Peltomullasta. Rautakaudentyypistä.
309	Kaali maa				Savi	Astia	Suureunapalat kahdeta astiasta ja kylkipaloja. Massat harmaata ja karkeasekoitteisia. Pinnat silattu savella.	4	15,8		Kevään pintapöiminnasta, pellon kaakoiskulmasta. Peltomullasta. Rautakaudentyypistä.
310	Kaali maa				Savi	Tiivistettä?		1	8,9		Kevään pintapöiminnasta, pellon kaakoiskulmasta. Peltomullasta.
311	Kaali maa				Savi	Astia	Suureunapala ja kaksi kylkipalaa. Massa harmaata ja karkeasekoitteita. Pinnat silattu savella.	3	12		Kevään pintapöiminnasta, Peltomullasta. Rautakaudentyypistä.

VALKEAKOSKI (ENT. SÄÄKSMÄKI) JUTIKKALAN KARTANO**G. HAGGRÉN 2000 KIRSIKKAMÄKI LÖYTÖLUETTELO KM 32179**

KM	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g
Koekuoppa 1				
:1	Pronssihela	Ollut tulessa.	1	0.6
:2	Rautaveitsi	Terä ja selkä kaarevia. Loiva olka. Katkennut teränkärjestä ja läheltä ruodon tyveä.	1	14.5 Pituus 95 mm Leveys 15 mm
:3	Keramikkaa	Karkeasekoitteisia rautakaudentyypisiä astian paloja, joukossa kylki- ja suureunapaloja eri astioista. Massa ruskea.	101	121
:4	Luu	Palanut	4	25.5
Koekuoppa 2				
:5	Keramiikka	Karkeasekoitteisia rautakaudentyypisiä astianpaloja. Massa ruskea.	28	27.5
:6	Punasavikeramiikkaa	Lohkeilleita astian kylkipaloja. 2 Pinnoilla savilietettä ja bolus-koristelun jäänteitä.	2	1.6
:7	Luu	Palamaton	3	3.4
Koekuoppa 3				
:8	Keramiikka	Karkeasekoitteisia rautakaudentyypisiä astianpaloja. Massa ruskea.	16	29.2

Valkeakoski (ent. Sääksmäki) Jutikkalan kartano 2000 KM 2000066 luuluettelo LIITE 5

KM:	Alue	Yhteys	Kerros	Laji	Paino grammoina	Muuta
312	5	1	1	Palamaton luu	33.1	
313	5	1	1	Palanut luu	2	
314	5	3	1	Palamaton luu	3.3	
315	5	3	1	Palanut luu	2	
316	5	3	2	Palamaton luu	122	
317	5	3	3	Palamaton luu	1928	Kaksi pussia samalla numerolla.
318	5	3	3	Palanut luu	2.9	
319	5	6	1	Palanut luu	2	Samasta kasasta nro 71 rautakaudentyyppin keramiikan kanssa
320	5	7b	2	Palamaton luu	15	
321	6	3	2	Palamaton luu	41.5	
322	6	3	3	Palamaton luu	62	

KM:	Alue	Yhteys	Kerros	Laji	Paino grammoina	Muuta
323	6	3	4	Palamaton luu	74.4	
324	6	18	2	Palamaton luu	52.2	
325	6	8	3	Palamaton luu	45.3	
326	6	8	3	Palanut luu	0.7	
327	6	8	4	Palamaton luu	55.3	
328	6	8	4	Palanut luu	0.2	
329	6	8	5	Palamaton luu	154	
330	6	8	6	Palamaton luu	480.4	
331	6	8	6	Palanut luu	1	
332	6	8	7	Palamaton luu	1778.3	Kaksi pussia samalla numerolla.
333	6	8	9 - pohja	Palamaton luu	93	
334	6	9	2	Palamaton luu	47	
335	6	13	3	Palamaton luu	50.5	

KM:	Alue	Yhteys	Kerros	Laji	Paino grammoina	Muuta
336	6	13	3	Palanut luu	2.6	
337	7	16		Palamaton luu	1084	Kaksi pussia samalla numerolla.
338	7	16		Palanut luu	4.6	
389	2	3	1	Palamaton luu	22	Vuoden 1999 nro. 8. Ruutu 299/704.
340	2	3	1	Palamaton luu	450	Vuoden 1999 nro. 9. Ruutu 300/704.
341	2	3	1	Palanut luu	5	Vuoden 1999 nro. 10. Ruutu 300/704.
342	2	3	2	Palamaton luu	63	Vuoden 1999 nro. 11. Ruutu 299/704.
343	2	3	2	Palanut luu	1	Vuoden 1999 nro. 12. Ruutu 299/704.
344	2	3	2	Palamaton luu	88	Vuoden 1999 nro. 13. Ruutu 300/703.
345	2	3	2	Palanut luu	1	Vuoden 1999 nro. 14. Ruutu 300/703.
346	2	3	2	Palamaton luu	51	Vuoden 1999 nro. 15. Ruutu 299/704.
347	2	3	2	Palanut luu	5	Vuoden 1999 nro. 16. Ruutu 300/704.
348	2	3	3	Palamaton luu	67	Vuoden 1999 nro. 17. Ruutu 299/703.

KM:	Alue	Yhteys	Kerros	Laji	Paino grammoina	Muuta
349	2	3	3	Palamaton luu	257	Vuoden 1999 nro. 18. Ruutu 299/704.
350	2	4	3	Palamaton luu	63	Vuoden 1999 nro. 19. Ruutu 299/704.
351	2	4	3	Palanut luu	1	Vuoden 1999 nro. 20. Ruutu 299/704.
352	2	3	3	Palamaton luu	63	Vuoden 1999 nro. 21. Ruutu 300/703.
353	2	3	3	Palanut luu	1	Vuoden 1999 nro. 22. Ruutu 300/703.
354	2	3	4	Palamaton luu	1170	Vuoden 1999 nro. 23. Ruutu 299/703.
355	2	3	4	Palamaton luu	207	Vuoden 1999 nro. 24. Ruutu 299/704.
356	2	3	4	Palanut luu	5	Vuoden 1999 nro. 25. Ruutu 299/704.
357	2	3	4	Palamaton luu	117	Vuoden 1999 nro. 26. Ruutu 300(703.
358	2	3	4	Palamaton luu	405	Vuoden 1999 nro. 27. Ruutu 300/704.
359	2	3	4	Palanut luu	5	Vuoden 1999 nro. 28. Ruutu 300/704.

**VALKEAKOSKI (ENT. SÄÄKSMÄKI), JUTIKKALA
G. HAGGRÉN 2000**

LIITE 6

YHTEYSLUETTELO

Y0 Alue: kaikki

Tyyppi: Puutarhamultakerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multaa p

Työtapa: Lapioitu, nurmen alaosa seulottu.

Kuvaus: Tiivis, musta, paksuus 10 – 15 cm.

Ajoitusarvio: 1700-1900-l.

Tulkinta: Nurmen alla oleva, eri aikoina muodostunut puutarhamultakerros.

Y1 Alue: 2,5,6

Tyyppi: Tasoituskerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekkaa p, hiiltä k (hiekan seassa nokisia länttejä, jotka kaivettiin samassa yhteydessä)

Työtapa: Lapioitu, pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kuiva, karkeahko, vaaleanruskea.

Ajoitusarvio: 1800-l.

Tulkinta: Alkuperäistä moreenikumpareen hiekkaa, jota siirretty täytemaiden päälle terassoinnin yhteydessä.

Y3 Alue: 2,5,6

Tyyppi: Täyttökerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka v, laastia v, tiilimurskaa/tiiliä v, kiviä v

Työtapa: Lapioitu, pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Irtonainen, kosteahko, musta/harmaa.

Ajoitusarvio: Löytöjä rautakaudelta 1800-luvun alkuun, täyttö liittyy kartanon etupihan terassointiin 1700- ja 1800-luvun vaihteessa.

Tulkinta: Erittäin sekoittunut täytemaa.

Y3a Alue: 5

Tyyppi: Täyttökerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka v, siltti v, savi v

Työtapa: Lapioitu, pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kosteahko, musta/harmaa.

Ajoitusarvio: Vanhempi tai saman ikäinen kuin Y3.

Tulkinta: Y3:n alla ollut tiiviimpi täytekeros, ei erotettu omaksi yhteydekseen vuonna 1999. On luultavasti ulottunut myös alueelle 2.

Y5 Alue: 2,5

Tyyppi: Pohjamoreeni

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekka p, sora k, kiviä v

Kuvaus: Tiivis, karkeahko, ruskea.

Y6 Alue: 5**Tyyppi:** Kulttuurikerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka v**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Kohtalaisen tiivis, rusehtavanharmaa, laajuus 25x20x15 cm.**Ajoitusarvio:** Paikoilleen hajonnut saviastia viittaa rautakautiseen kerrokseen.**Tulkinta:** Mahdollisesti aitoa rautakauden kulttuurikerrosta hyvin pienellä alalla.**Y7a** Alue: 5**Tyyppi:** Kulttuurikerros/täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa v, hiekka v, savi v, hietaa v, hiiltä/nokea v**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Kuivahko, sotkuista ja sekaista ruskeaa/harmaata, karkea.**Ajoitusarvio:** Vanhempi kuin Y3.**Tulkinta:** Muuten samanlainen koostumukseltaan kuin 7b, mutta karkeampi.**Y7b** Alue: 5**Tyyppi:** Kulttuurikerros/täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa v, hiekka v, savi v, hietaa v, hiiltä/nokea v**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Tiivis, kosteahko, sekaista ruskeaa/harmaata, hienojakoinen.**Ajoitusarvio:** Vanhempi kuin Y3.**Tulkinta:** Muuten samanlainen koostumukseltaan kuin 7a, mutta hienojakoisempi.**Y8** Alue: 6**Tyyppi:** Kulttuurikerros/täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka v, savi k**Työtapa:** Lapioitu, seulottu.**Kuvaus:** Irtonainen, kuiva, ruskea, karkea.**Ajoitusarvio:** 1600-l –1700-luvun alku.**Tulkinta:** Kartanonmäen koillislaidalle kertynyttä jätettä tai paikalle tuotua täytemaata. On luultavasti ulottunut myös alueelle 2.**Y9** Alue: 6**Tyyppi:** Tasoituskerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p**Työtapa:** Lapioitu, pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Tiivis, kuiva, tummanruskea/musta.**Ajoitusarvio:** 1700-luvun loppu tai 1800-luvun alkupuoli.**Tulkinta:** Multaa rakenteeseen R1 liittyvän saven Y11 päällä.**Y10** Alue: 5**Tyyppi:** Palokerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa v, hiekka v, savi v, hiiltä k, tiilimurskaa/tiiliä v

Työtapa: Pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kuiva, sekainen ruskea/harmaa.

Ajoitusarvio: 1838.

Tulkinta: 1838 palokerros, muuten koostumukseltaan aikalailla samankaltainen kuin yhteydet 7a ja b, mutta selvä palokerros.

Y11 Alue: 6

Tyyppi: Tiivistysmaata.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Savi p

Työtapa: Lapioitu, pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kostea, musta/harmaa.

Ajoitusarvio: 1700-l. loppu – 1800-l. alku.

Tulkinta: Rakenteen 1 päällä, välissä ja alla ollutta tiivistyssavea.

Y12 Alue: 5

Tyyppi: Kulttuurikerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa v, hiekka p, tiilimurskaa/tiiliä v, kiviä k (halkaisija n. 10x10 cm).

Työtapa: Pelkottu.

Kuvaus: Tiivis, kostea, ruskeanharmaa, syvyys 25 cm, laajuus 65x35 cm.

Ajoitusarvio: Mahdollisesti rautakautinen.

Tulkinta: Pieni kivillä täytetty kuopanne.

Y13 Alue: 6

Tyyppi: Täyttökerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekka p, tiilimurskaa/tiiliä v

Työtapa: Pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Irtonainen, kuiva, kellanruskea.

Ajoitusarvio: 1700-l. loppu – 1800-l. alku.

Tulkinta: Lähes puhdas hiekkatäyttö, joka tulee kiinni R1:een.

Y14 Alue: 5

Tyyppi: Tasoituskerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekka p, savi k, hiiltä v

Työtapa: Lapioitu, Pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kosteahko, harmaa.

Ajoitusarvio: 1838-.

Tulkinta: Puutarhamullan alla ollut tasoitekerros, mahdollisesti puistokäytävän perustusta..

Y15 Alue: 7

Tyyppi: Kivien välissä ollutta maata.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa k, savi k, tiilimurskaa/tiiliä k

Työtapa: Pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Tiivis, kosteahko, harmaa.

Ajoitusarvio: -

Tulkinta: Liittyy yhteyteen 16, ei näy kartoissa.

Y16 Alue: 7**Tyyppi:** Täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka v, savi v, laastia k, tiilimurskaa/tiiliä p**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Irtonainen, kosteahko, harmaa.**Ajoitusarvio:** Löytöjä keskiajalta 1700-luvulle.**Tulkinta:** -**Y17 Alue: 6****Tyyppi:** Täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekka p**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Irtonainen, kuiva, vaalea.**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:** -**Y18 Alue: 6****Tyyppi:** Täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa k, hiekka p, savi v**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Tiivis, kuiva, vaaleanruskea.**Ajoitusarvio:** 1700-l.**Tulkinta:** -**Y19 Alue: 6****Tyyppi:** Täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, savi p**Työtapa:** Pelkottu, seulottu.**Kuvaus:** Tiivis, kuiva, harmaa.**Ajoitusarvio:** 1700-l. loppu – 1800-l. alkupuoli.**Tulkinta:** Paikallinen, täyttömaahan liittyvä, syvempi kuoppa.**Y20 Alue: 6****Tyyppi:** Pohjamaa**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Siltti k, savi p, hieta k**Kuvaus:** Tiivis, kosteahko, harmaa.**Tulkinta:** Tulkittu pohjamaaksi, ylempien kulttuurikerrosten värjäämä.**Y21 Alue: 7****Tyyppi:** Täyttökerros**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hiekka p**Työtapa:** Lapioitu, pelkottu.**Kuvaus:** Tiivis, kuiva, vaaleanruskea.**Ajoitusarvio:****Tulkinta:** Alkuperäistä moreenikumpareen hiekkaa, jota siirretty täytemaiden päälle terasosinnin yhteydessä.

Y22 **Alue:** 7

Tyyppi: Täyttökerros

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa p, hiekka k, savi v

Työtapa: Pelkottu, seulottu.

Kuvaus: Kohtalaisen tiivis, kuiva, ruskea.

Ajoitusarvio: 1700-l. loppu – 1800-l. alkupuoli.

Tulkinta: -

RAKENTEET

R1 **Alue:** 6

Tyyppi: Kivinen seinäperustus pahoin tuhoutuneen puurakenteen päällä.

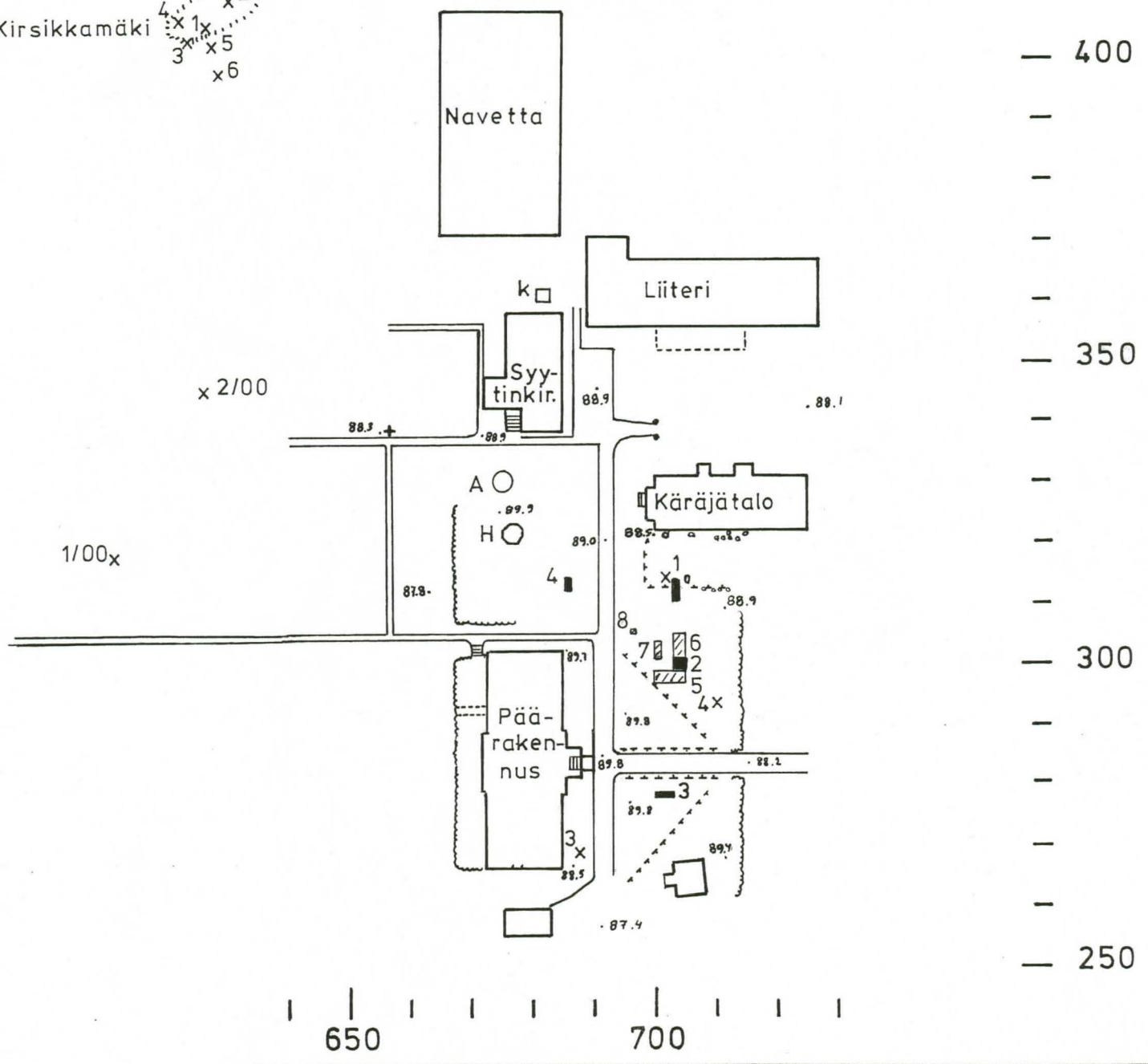
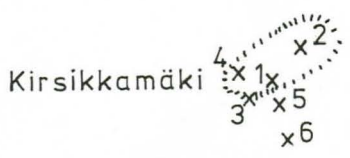
Kivien koko: n. 30-40 cm. Välissä vähän karkeaa laastia, jota myös irtonaisena rakenteen ympärillä.

Muuta: Kivet savessa Y11.

Ajoitusarvio: 1700-l. loppu – 1800-l. alkupuoli.

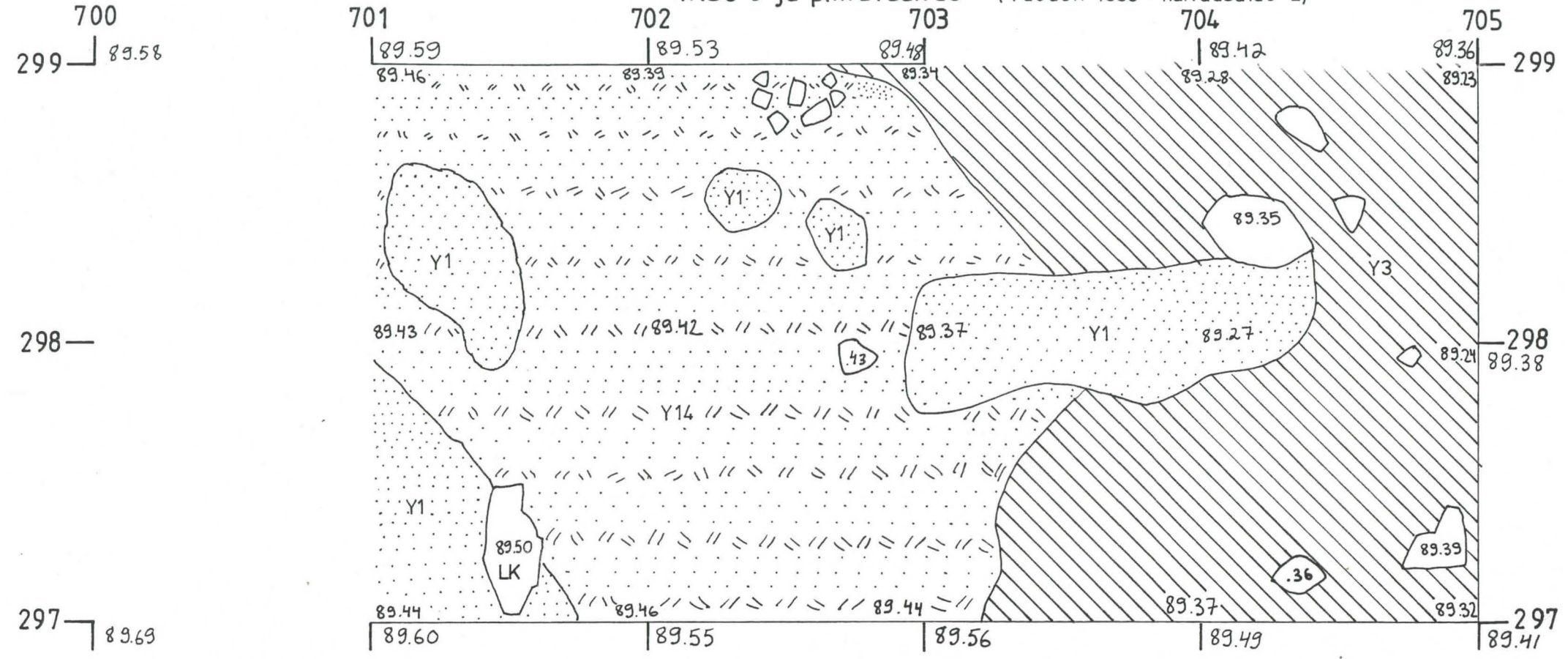
- /▨ KAIVAUSALUE 1999, 2000
- x KOEKUOPPA
- ┌ KIVETTY TERASSI
- └ PENGER
- == TIE

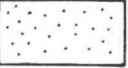
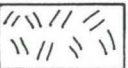
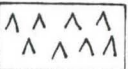
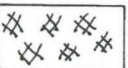

- + RISTIN LOYTOPAIKKA
- k KAIVO
- A ALLAS
- H HUVIMAJA
- o KIVI
- PYLVÄS

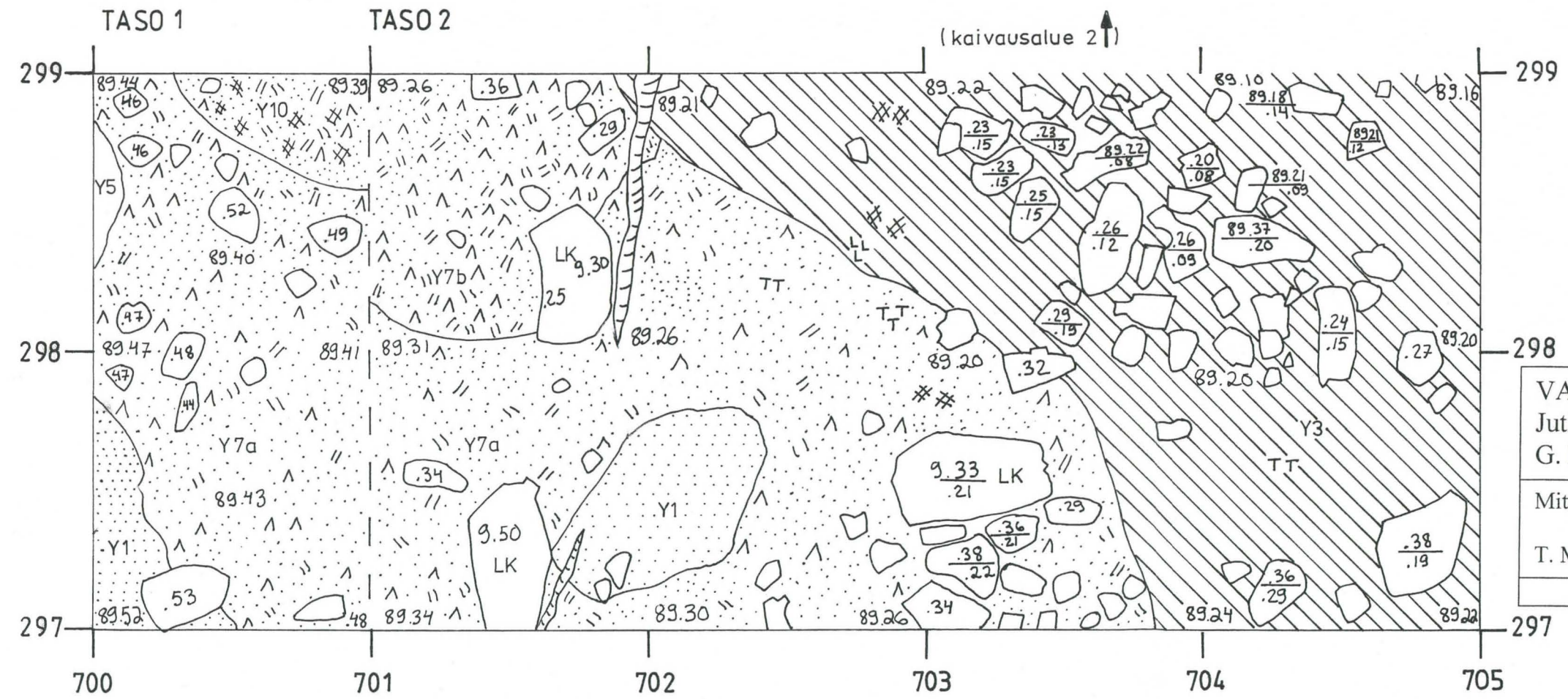
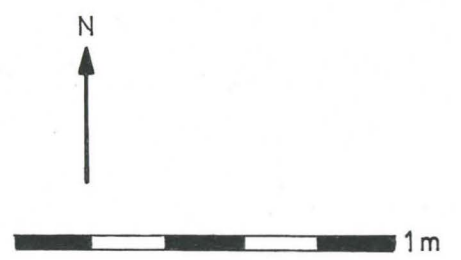

VALKEAKOSKI JUTIKKALAN KARTANO G.Haggren 1999		YLEISKARTTA MK 1:1000	
MITTAUSDOKUMENTOINTI G.Haggren 9.9.1999 (täyd.11.8.2000)		MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO RITARIHUONE 00170 HKI 17 PUH.	
		Kartta 1 908.3.36	

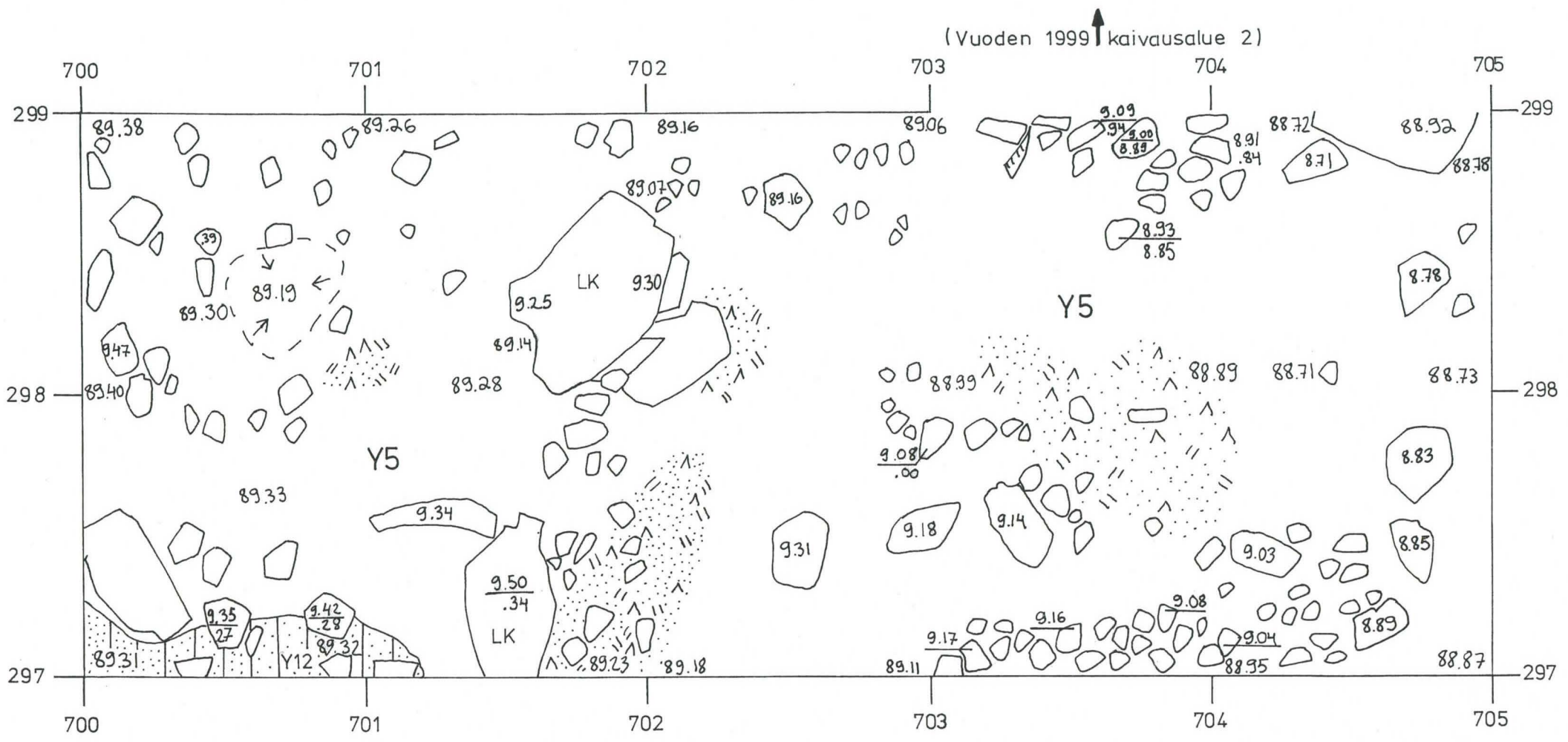
TASO 0 ja pintavaaitus (Vuoden 1999 kaivausalue 2)

- hiekansekainen multa
- hiekka
- savi
- hietta
- noki
- LK laakakivi
- TT tiilimurska
- kivi
- puunjuuri

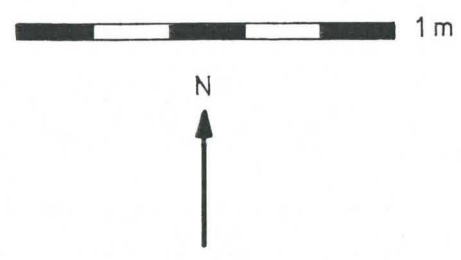

VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000		Alue 5 Pintavaaitus, tasot 0 ja 2 MK 1:20	
Mittausdokumentointi		MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO	
T. Mikkola 1.-3.8.2000		KULTTUURITALO HELSINKI	KARTTA 2

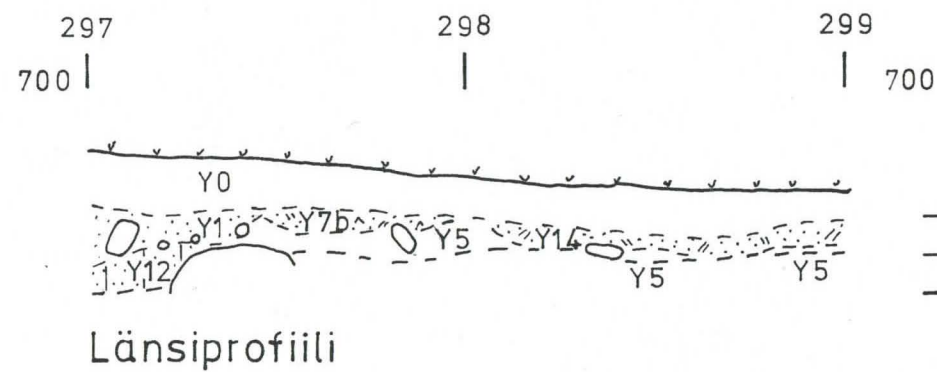
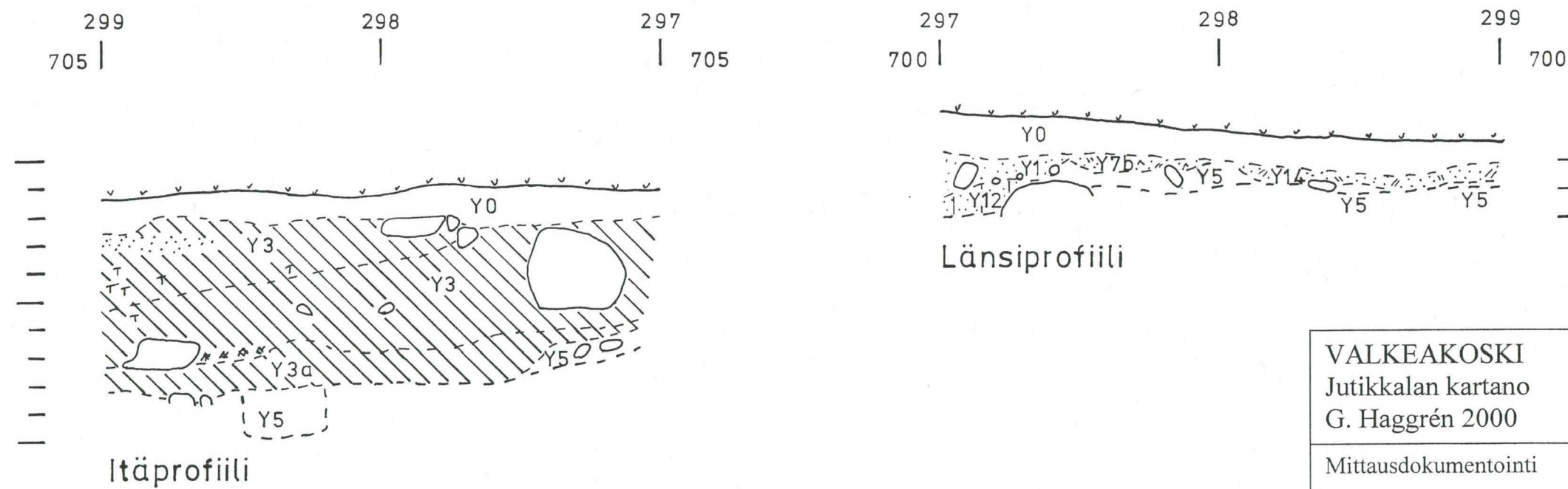
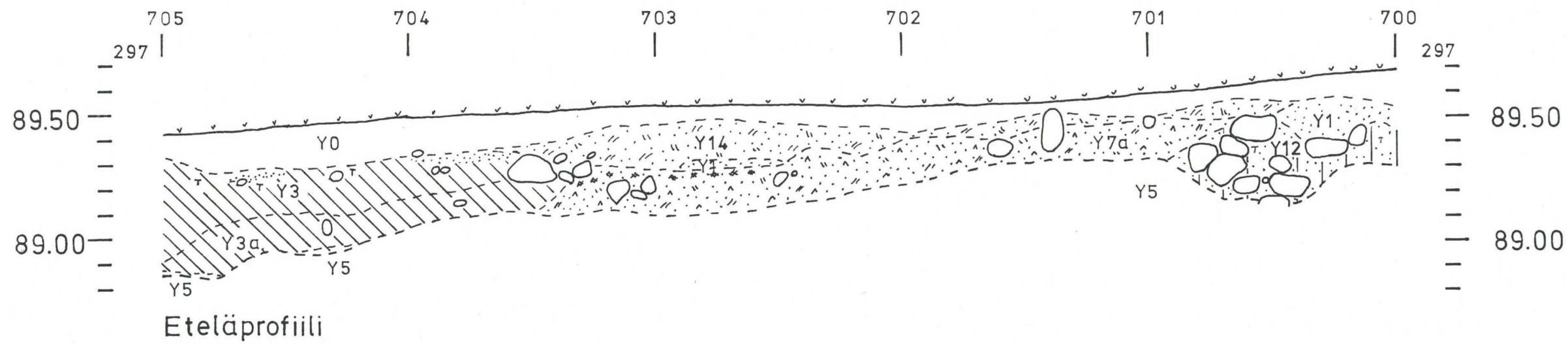
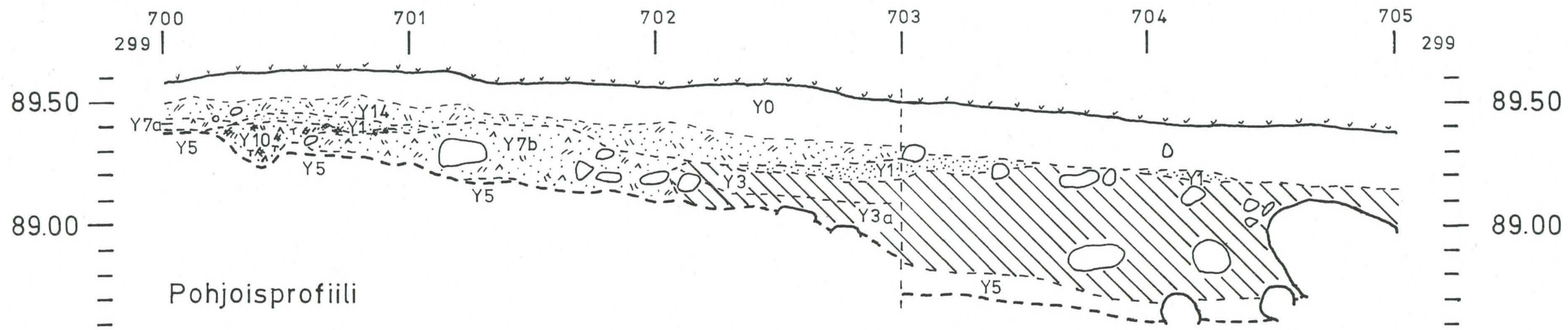

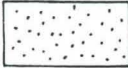

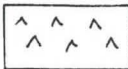
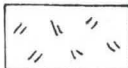

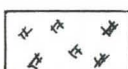

TASO 4 pohjataso

- hiekka
- savi
- hieta
- multa
- kivi
- LK laakakivi
- puunjuuri
- Y5 = pohjamaa (moreeni)

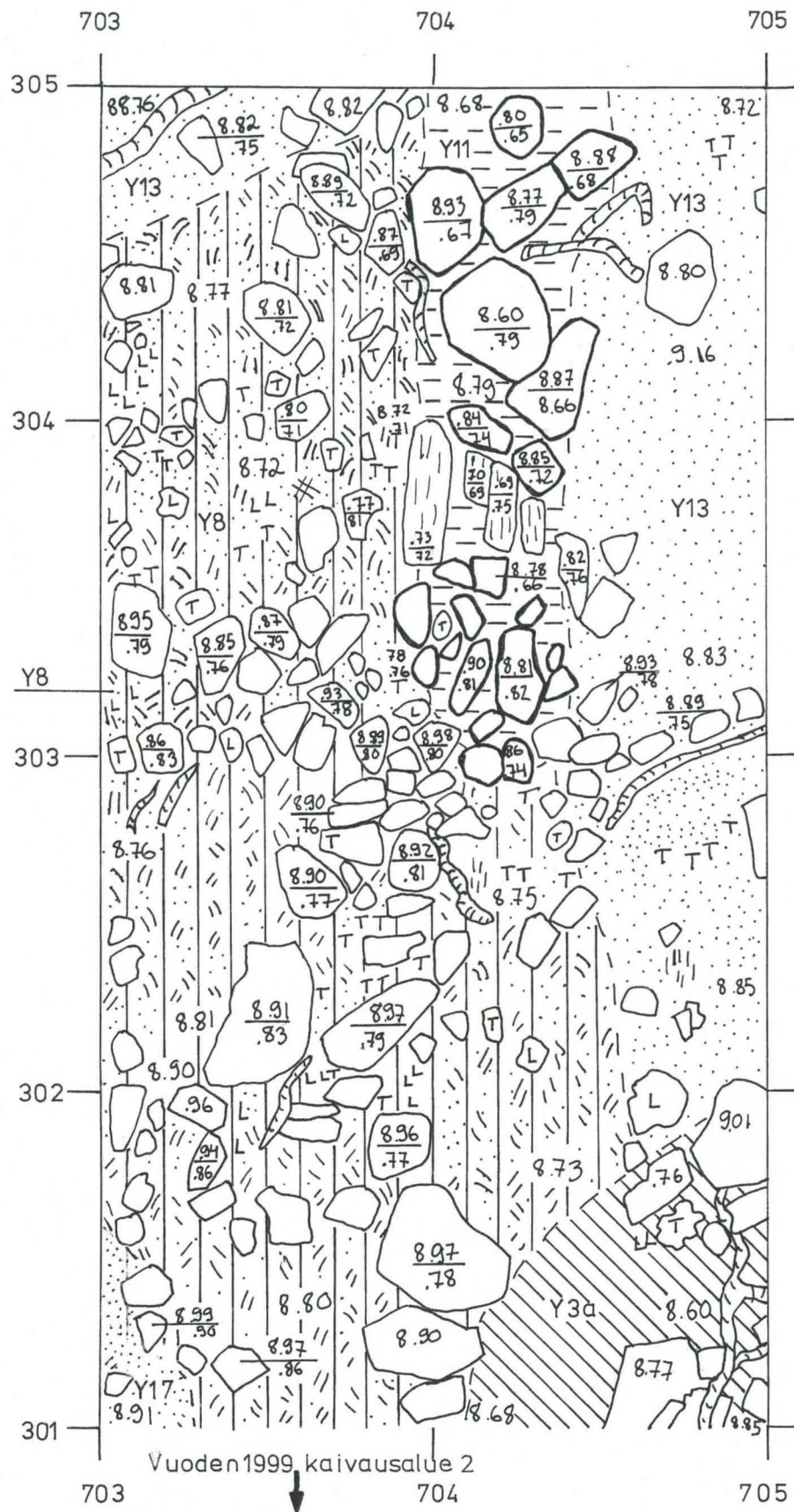
VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000	Alue 5 Taso 4 eli pohjataso MK 1:20
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
T. Mikkola 8.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI
	KARTTA 3

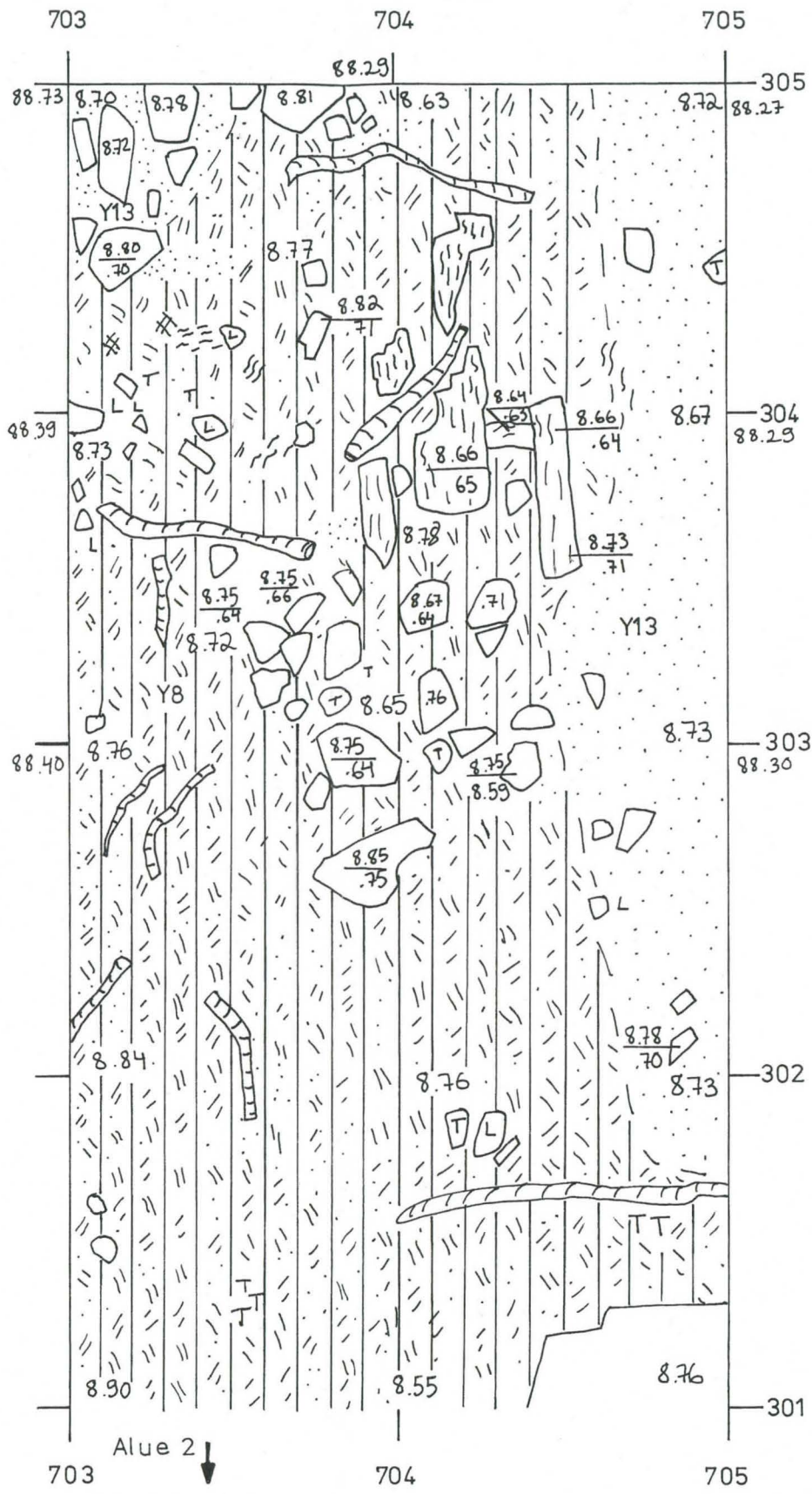
- hiekka
- hiekkansekainen multa
- hieta
- savi
- multa
- hiili
- kivi
- tiilimurska
- Y5 pohjamaa (moreeni)

VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggren 2000	Alue 5 Profilit MK 1:20
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
P. Hakanpää 9.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI
	KARTTA 4

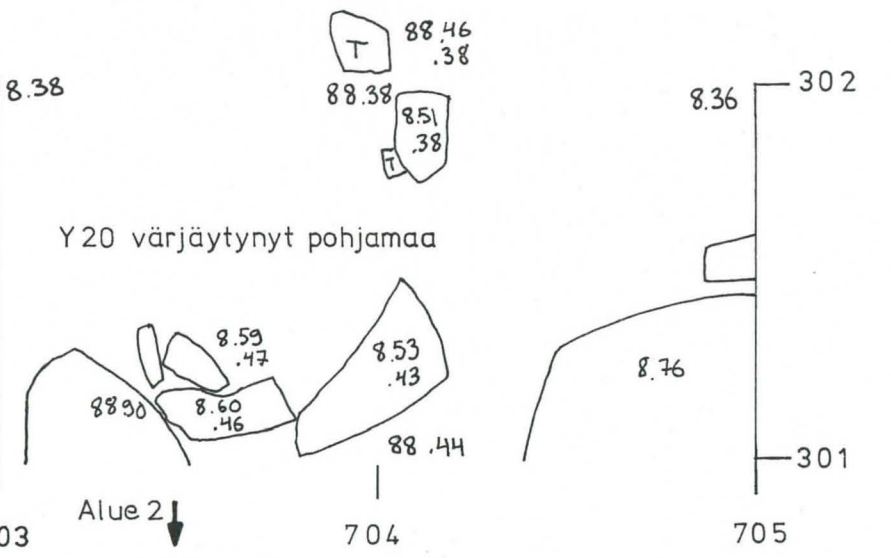
TASO 3

TASO 4 ja pohjavaaitus

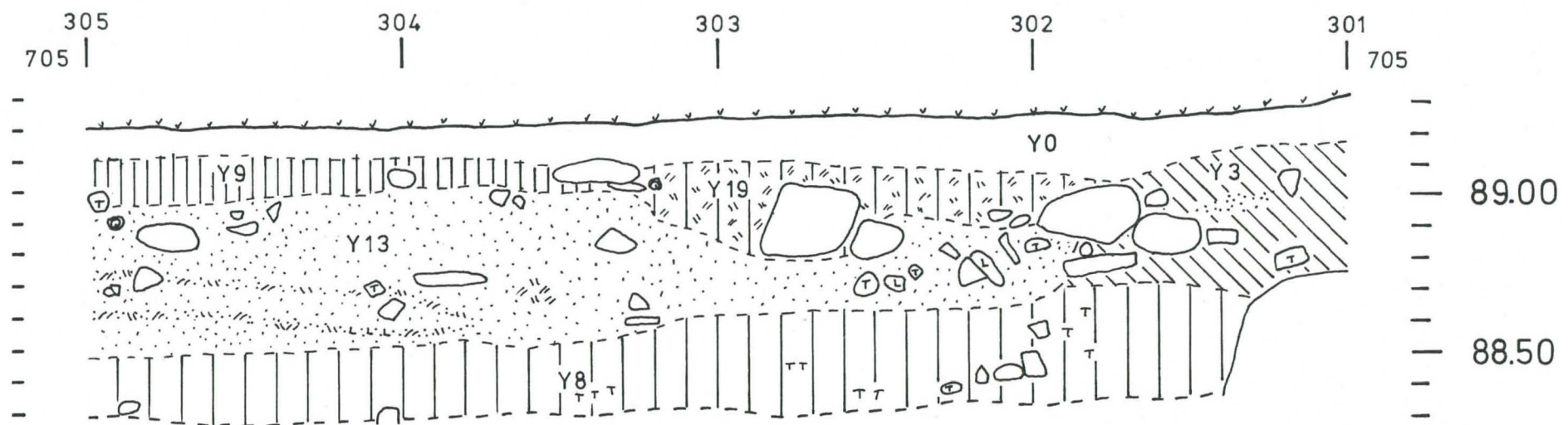
- hiekansekainen multa
- hiekka
- savi
- multa
- tiiltä ja tiilimurskaa
- laastia
- kivi
- puuta ja puumöhjää
- puunjuuri

1m

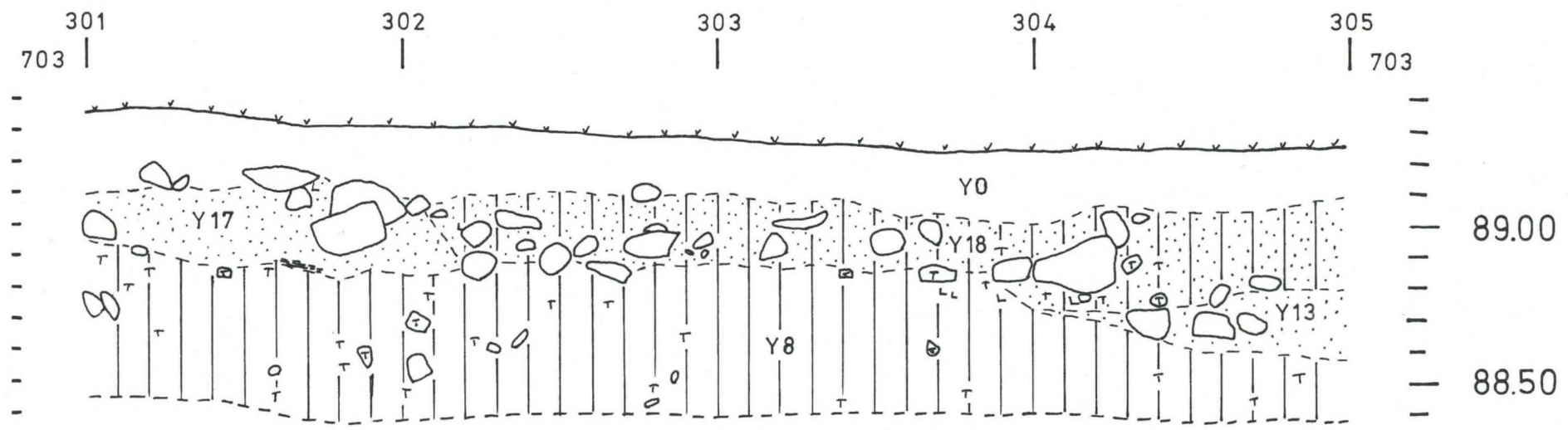

Eteläpään alintaso

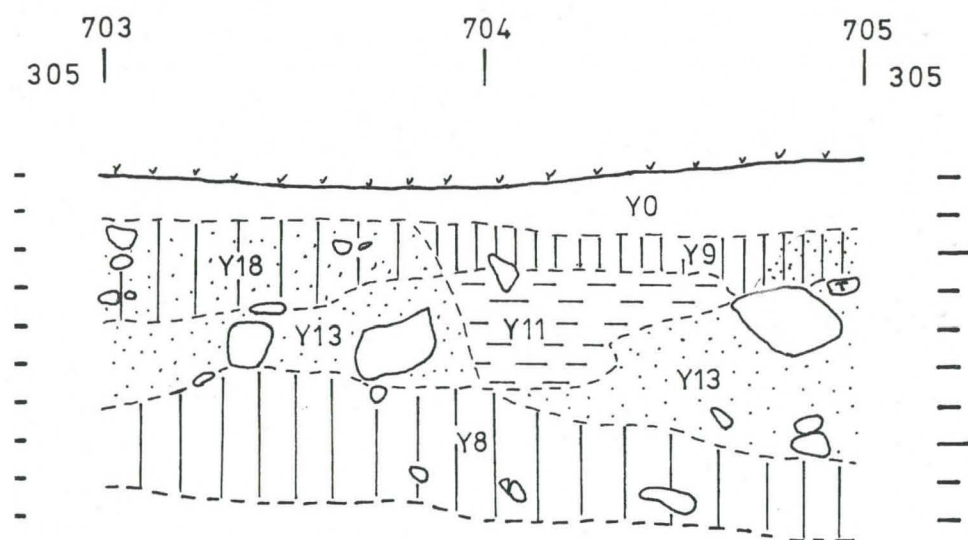
VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000	Alue 6 Tasot 3-4 ja pohjavaaitus MK 1:20
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
T. Mikkola 8.-9.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI
	KARTTA 6

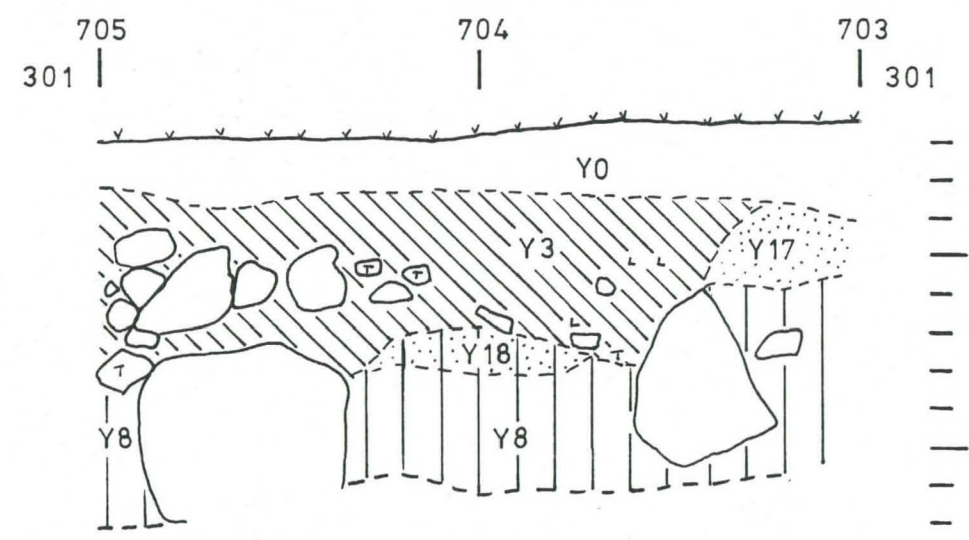
Itäprofiili

Länsiprofiili

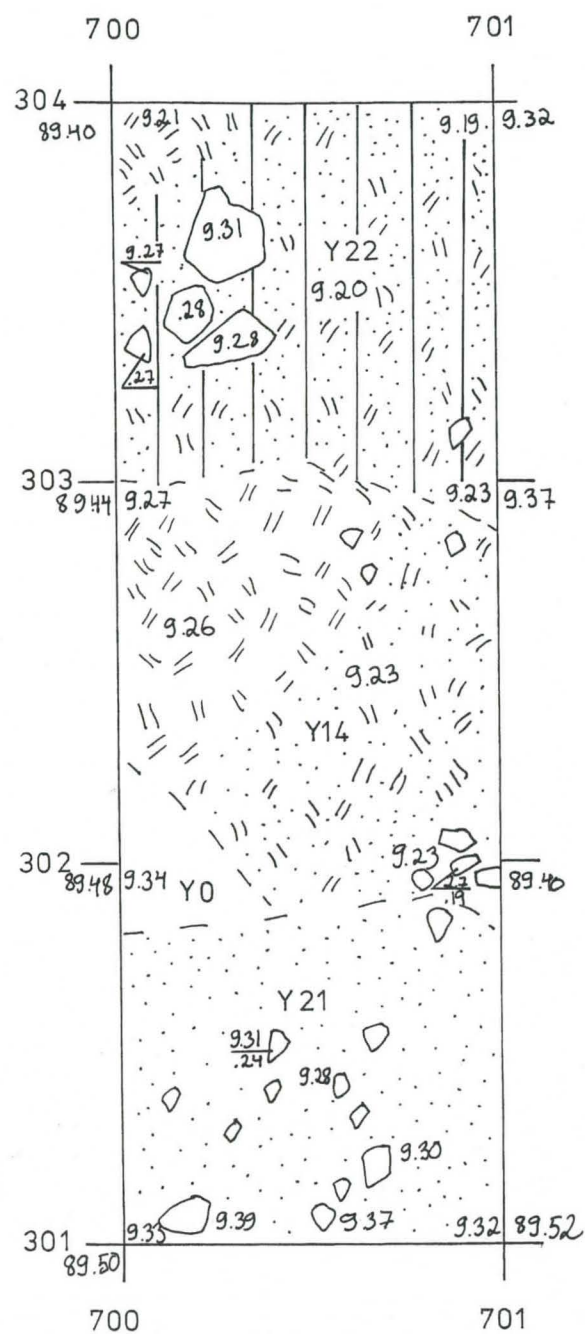
Pohjoisprofiili

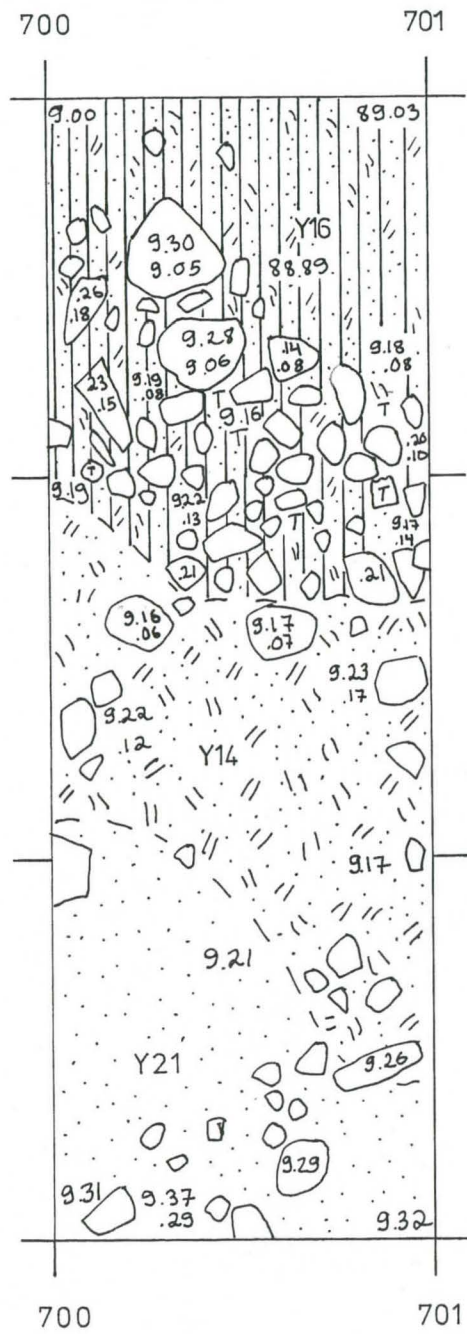
Eteläprofiili

- multa
 - hiekka
 - savi
 - tiivis savi
 - puuta
 - tiiltä ja tiilimurskaa
 - laastia
 - kivi
 - puunjuuri
- 1 m

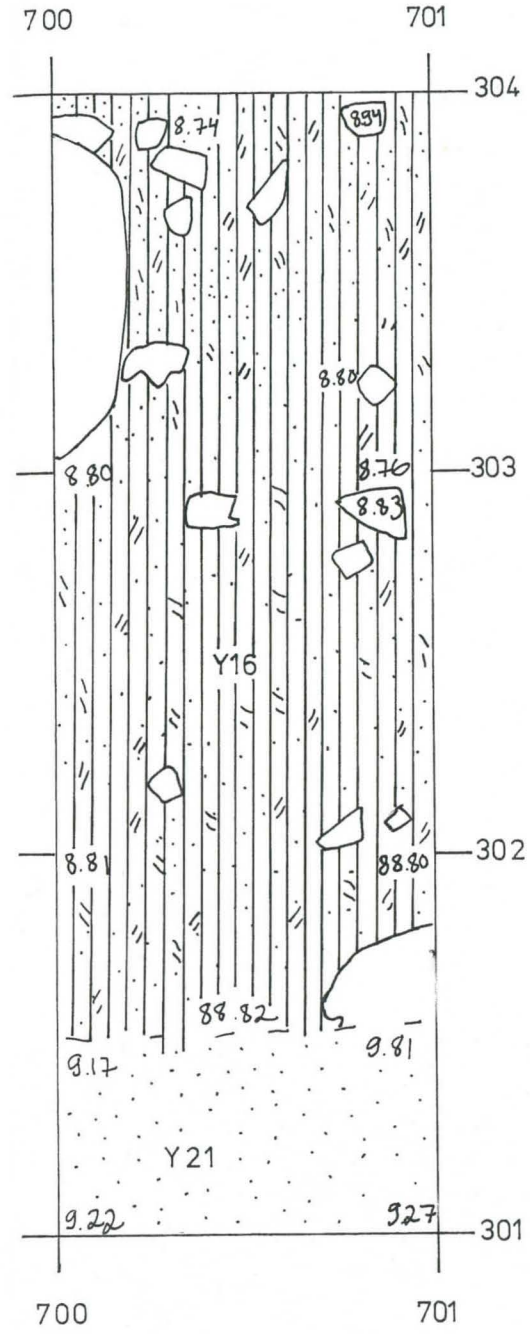
VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000	Alue 6 Profiilit MK 1:20	
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO	
T. Mikkola ja P. Hakanpää 10.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI	KARTTA 7

TASO 0
ja pintavaaitus

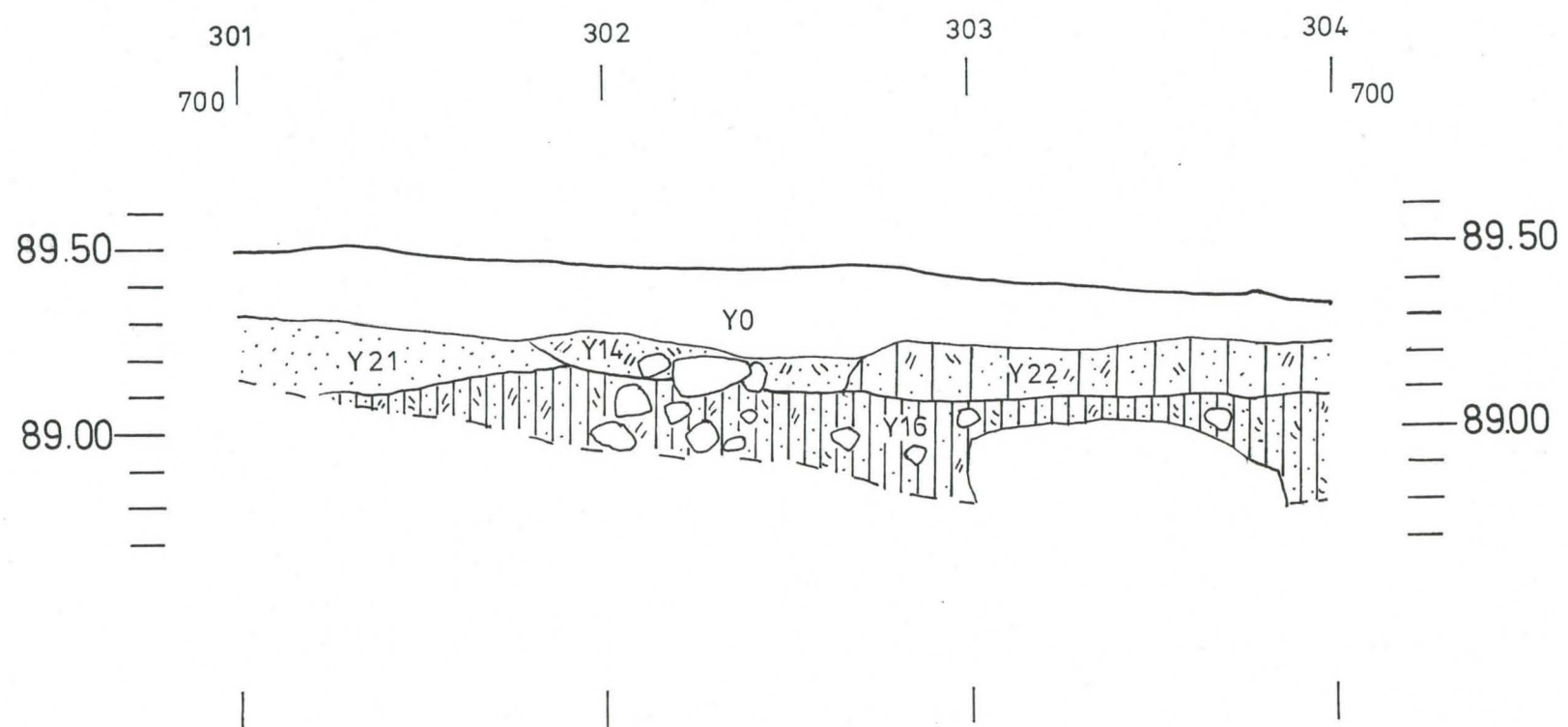
TASO 1

TASO 2

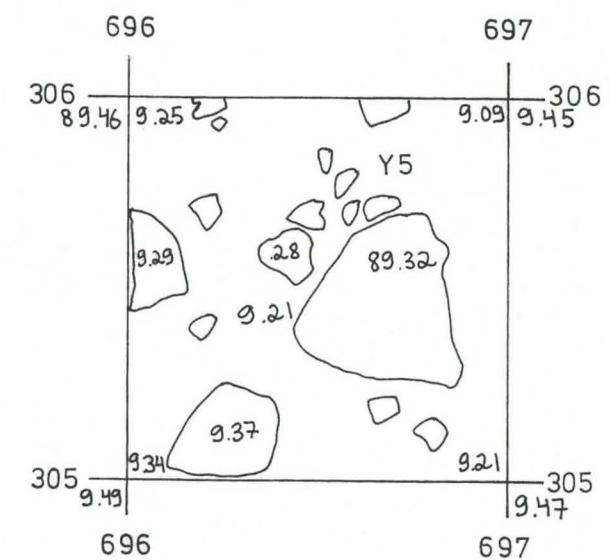
VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000	Alue 7 Pintavaaitus, tasot 0-2 MK 1:20
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
G. Haggrén 9.-11.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI
	KARTTA 8

ALUE 7 Länsiprofiili

- multa
- hiekka
- savi
- kivi

 1 m

ALUE 8 Pinta- ja pohjavaaitukset

Y5 = pohjamaa (moreeni)

VALKEAKOSKI Jutikkalan kartano G. Haggrén 2000	Alueet 7 ja 8 Alue 7 länsiprofiili, 8 pinta- ja pohjavaaitus MK 1:20	
Mittausdokumentointi	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO	
P. Hakanpää 10.8.2000	KULTTUURITALO HELSINKI	KARTTA 9